

QAASUITSUP
KOMMUNIA

SIUNNERSUUT - FORSLAG

Tamanut tusarniutigineqarpoq - Offentlig høring:
22.12.2016 - 02.03.2017

Iliuusissatut pilersaarut 2016 Qaasuitsup Kommunia

Kommunalbestyrelsinut nutaassanut piulersussanut paasissutissiisuusumik kommunip pilersaarutaanik tunniussinissaq sioqqullugu periussaq tassaavoq alloriarneq siulleg

Planstrategi 2016 for Qaasuitsup Kommunia

Strategien er det første skridt inden aflevering af en konstaterende kommuneplan til den kommende nye Kommunalbestyrelse.

Tamatigoortuneq aqqutigalugu ineriartorneq
Vækst gennem mangfoldighed

KOLOFON	KOLOFON
Maanna pilersaaruseriaatsimut tunngassuteqartumut siunnersuut 2016-imoortoq Attaveqaatinut, Sanaartornermut Avatangisissutit ataatsimiititaliamit akuersissutigineqarpoq.	Dette endelige forslag til Planstrategi 2016 er godkendt i Udvalg for Infrastruktur, Anlæg og Miljø.
Ulloq: 10.11.2016	Dato: 10.11.2016
Pilersaaruseriaatsimut tunngassuteqartumut siunnersuut 2016-imoortoq kommunalbestyrelsimi akuersissutigineqarpoq.	Forslaget til Planstrategi 2016 er godkendt i Kommunalbestyrelsen.
Ulloq: 29.09.2016	Dato: 29.09.2016
Tamanut tusarniutigineqarpoq: 22.12.2016 – 28.02.2017	Offentlig høring: 22.12.2016 – 28.02.2017.
Akerliilluni oqaaseqaatit, oqaaseqaatit allanngutissatut siunnersuutit kommunimut tunniunneqassapput. Kommunimut pilersaarutip nittartagaa, najukkami sullissivik aqqutigalugu toqqaannartumik akissuteqartoqarsinnaavoq imaluunniit kommunimut akissutini nassiussoqarsinnaavoq.	Indsigelser, bemærkninger og ændringsforslag afgives til Kommunen. Svar kan afgives direkte gennem kommune-planens hjemmeside, til den lokale Sullissivik eller sendes til Kommunen.
Tusarniaanermi akissutit piffissap tusarniaaffiusup iluani tunniunneqassapput.	Høringssvar skal være afgivet inden for høringsperioden.
Paasissutissat amerlanerit uunga saaffiginnilluni pissarsiarineqarsinnaapput: Qaasuitsup Kommunia Pilersaaruseriornermut immikkoortortaqarfik Kommunip allaffia Postboks 1023 3952 Ilulissat plan@qaasuitsup.gl Oqarasuaat 947800 Aamma takukkit: http://www.qaasuitsup.gl/Nyheder?sc_lang=kl-GL http://www.qaasuitsup.plania.gl/gl/periusissatut_pilersaarut/periusissatut_pilersaarut.htm	Yderligere information: Qaasuitsup Kommunia Planafdelingen Rådhuset Postboks 1023 3952 Ilulissat plan@qaasuitsup.gl Tlf 947800 Se også: http://www.qaasuitsup.gl/Nyheder?sc_lang=da http://www.qaasuitsup.plania.gl/dk/planstrategi/planstrategi.htm

Arsarnerit | Nordlys

IMARISAI

Siulequt	4
Pilersaarussiaaseq 2016-imoortoq	6
Kommunip pilersaarutaa pillugu paasisutissiisuusumik aalajangiineq pillugu aalajangerneq	7
Takorluugaq	9
Takussutissiatut allaaserisat ersersitsinerat	10
Innuttaasut kiisalu najugaqariaaseq	11
Takorluukkamiit iliuuseqarnermut	12
Kulturi aamma kinaassuseq	20
Toqqissisimaneq aamma inuuneq pitsaasoq	21
Peqqissuseq aamma pinaveersaartitsineq	24
Angallanneq	26
Sila, avatangiisit aamma pinngortitaq	29
Kulturikkut kingornussat piujuartitsinerlu	31
Qarasaasiaqarneq, kikkut tamat oqartussaa- qataanerat oqaloqatigiinnerlu	33
Pilersaarussiaaq naammassisaq	36
Kommunimut pilersaarummut tapiliussat sumut killiffiisa takussutissartai	36
Pilersaarutitut allanut killiffittut takussutissiaq	37
Oqaaseqaatit, isumassarsiat il.il.	38

INDHOLD

Forord	4
Planstrategi 2016	6
Beslutning om konstaterende beslutning af kommuneplanen	7
Vision	9
Demografiske perspektiver	10
Befolkning og bosætning	11
Fra vision til handling	12
Tryghed og det gode liv	21
Sundhed og forebyggelse	24
Infrastruktur	26
Klima, miljø og natur	29
Kulturarv og bevaring	31
IT, demokrati og dialog	33
Gennemført planlægning	36
Statusoversigt for kommuneplantillæg	36
Statusoversigt over øvrig planlægning	37
Kommentarer, idéer mv.	38

Siulequt

Kalaallit Nunaanni kommunet pilersaarutitik ukiut sisamakkaarlugit tulluarsartartussaavaat. Pilersaarummut iliuusissatut pilersaarut ilaasartussaavoq, taanna ineriikkiartornerup qanoq issusianik takutitsisarpoq kommunillu siunissami suliaasaannik tamakkiisumik takussusiisarluni.

Kommunip siunissami takorluugarujussui iliuusissatut pilersaarummi ersittussaapput ilutigalugulu tigussaasumik iliuuseriniakkanillu ilisimatitsissutaassalluni. Iliuusissatut pilersaarut tassaavoq Qaasuitsup Kommuniata kommunemut pilersaarutaa nutaaq tamarmiusoq.

Kommunimi pilersaaruserioriaaseq ukiunut 12-inut atuuppoq, ukiulli sisamakkaarlugit nalilersuiffigineqartarpoq. Qaasuitsup Kommuniani **Pilersaaruserioriaaseq 2016**-imoortumi pilersaarutit ineriartortitsinissamillu siunnerfiit ukiuni tulliuttuni sisamani pingaartillugit anguniakkatta qanillattortinnissaannut aallussitissavaatigut.

Kommunalbestyrelsip aalajangiunnikuaa pingaartitat, **tamatigoortuneq aqutigalugu ineriartorneq** pilersaaruserioriaatsimi tunngaviulluinnassasut.

Pilersaaruserioriaasissatut 2016-itut siunnersuut, Attaveqarnermut, Sanaartornermut Avatangiisinullu ataatsimiititaliamit nassiunneqarnikuusoq, Kommunalbestyrelsip ataatsimiinnermi 02/16-imi ulloq 29-02-2016-imi misissuataarpaa.

Ataatsimiititaliap Kommunalbestyrelsimut inassutigisimavaa, siunnersuut nassiunneqarsimasoq annertusarneqassasoq makkuninnga: Qaasuitsup Kommuniani suna ilisimaneqaatigissavarput aamma inuussutissarsiutit ineriartortinneqarnerat qanoq iliorluta pimoorunneqarnerulersissinnaavarput, aalisarneq, ilisimatusarneq aamma ilinniartitaaneq kiisalu takornariartitsinermik inuussutissarsiut eqqarsaatigalugit. Tamakkuninnga una pilersaarut imaqarpoq.

Kommunip avinneqassappat pilersaarut naleqqussaaffigineqarsinnaasoq Kommunalbestyrelsi aalajangiivoq.

Kommunip pilersaarutaa ingerlaavaartumik kommunip pilersaarutaanut tapiliussat atorlugit nutarteriffigineqartassaaq.

Kommunip avinneqarnissaa pissagaluarpat pilersaarutit naleqqussarneqarsinnaanissaanik Kommunalbestyrelsip kissaataa ima oqaaseqaateqarfigineqarsinnaavoq, kommunip avinneqassappat taava inatsisit tunngavigineqartut sulit atuuttuussapput, soorlu kinguliini allassimasuni inatsisitigut tunngaviusuni atuarneqarsinnaasoq.

Kommuni avinneqassappat, Kommunalbestyrelsit nutaat ivertinneqassappat taakkulu Kommunalbestyrelsit anguniakkatik takorluukkatillu aallaavigalugit pilersaaruserioriaatsimik suliaqartussaapput. Pilersaarut una soorunami aallaavittut atorneqarsinnaavoq, kisianni Kommunalbestyrelsit nutaat taakkulu naalakkersuinikkut

Forord

Hvert fjerde år skal kommunerne i Grønland tage stilling til om de ønsker at revidere deres kommuneplan helt eller delvist. Som en del af planen skal der udarbejdes en planstrategi, der udstikker en kurs for udviklingen og giver et overblik over kommunens fremadrettede aktiviteter.

Strategien skal vise visionerne for kommunens fremtidige udvikling og samtidig være konkret og handlingsorienteret. Strategien er det første skridt hen imod en ny kommuneplan for Qaasuitsup Kommunia.

Kommunens Planstrategi har et 12-års sigte, men revideres hvert fjerde år. I Qaasuitsup Kommuniens **Planstrategi 2016** har vi derfor valgt at fokusere på de projekter og udviklingsinitiativer, som i de kommende 4 år skal være med til at bringe os nærmere på visionens overordnede mål.

Kommunalbestyrelsen har besluttet at værdierne **vækst gennem mangfoldighed** skal være gennemgående i denne planstrategi.

Kommunalbestyrelsen gennemgik på møde 02/16 den 29-02-2016 forslag til Planstrategi 2016 fremsendt af Udvalg for Infrastruktur, Anlæg og Miljø.

Udvalget havde indstillet til Kommunalbestyrelsen, at det fremsendte forslag skulle udbygges med: Hvad vil vi være kendt for i Qaasuitsup Kommunia og hvordan får vi erhvervsudvikling til at træde endnu mere i karakter, med hensyn til fiskeri, forskning og uddannelse samt turismeerhvervet. Nærværende plan indeholder dette.

Kommunalbestyrelsen besluttede, at planen skal kunne tilpasses, hvis der sker en kommunedeling.

Kommuneplanen bliver løbende ajourført med kommuneplantillæg.

Kommunalbestyrelsens ønske om, at planen skal kunne tilpasses, hvis der sker en kommunedeling kan kommenteres således, at hvis kommunen deles, gælder der stadigvæk det samme lovgrundlag, som fremgår af nedenstående lovgrundlag.

Såfremt kommunen deles, nedsættes nye kommunalbestyrelser, og det er disse kommunalbestyrelser, som skal lave Planstrategi ud fra deres mål og visioner.

anguniagaat tassaapput aallaavigineqartussat.

Kommunip pilersaarutaanik nutarterinermut, pilersaaruserioriaaseq 2016 tunngavittut aallaaviuvoq. Pilersaaruserioriaatsimut 2016-imut qulequtaritinneqartut uku, kommunip pilersaarutaanik paasisaqarfiusinnaasumik akuersissuteqarnissaq pillugu innersuussummik imaqarpoq, tassa Kommunalbestyrelsi pineqartoq una taamaalilluni Kommunalbestyrelsinngortussamut imaluunniit Kommunalbestyrelsinngortussanut nutaanut atortussanik pisunut naleqquttunik tunniussaqaqtussaammat.

Kommunalbestyrelsip pilersaaruserioriaaseq atorlugu kommunimut pilersaarut nalilersuiffigillattaassavaa kommunimullu pilersaarummi 2017-29-imoortumi takornariartitsinerup kiisalu inuussutissarsiutinik inerniartortitsinetup pilerssaruseriorneqarneri eqqummaariffigineqassallutik. Ilutigisaanik attaveqaatit inerisaaffiginerat suliarineqarpoq, tassani attaveqaatit mittarfiillu pillugit pilersaarutit pingasut piviusunngortinnissaat pillugu aalajangiinissaq utaqqineqarluni.

Iliuusissatut pilersaarutit suliarineqarnerani kommunemi innuttaasut assigiinngitsut siunissami takorluugaat pillugit apersuisoqarpoq. Apersuinerit taakku iliuusissatut pilersaarutit isikkussaani tikkuussisupput isumassarsiorfiullutillu. Iliuusissatut pilersaarutit tusarniaassutigineqarnerani apersuinerit immikkut quppersaganngorlutik atuarneqarsinnaajumaarput.

Aamma takukkit:

<http://www.qaasuitsup.kommuneplania.gl-imut iserlutit alakkarterigit taamaalioreeruillu takusatit pillugit isummat aniguk>

Atuarluarina.

Kommunalbestyrelse sinnerlugu

Ole Dorph
Borgmesteri
Borgmester

Sakio Fleischer

Attaveqaatinut, Sanaartornermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaq
Udvalg for Infrastruktur, anlæg, og Miljø

er udgangspunktet.

Planstrategi 2016 danner grundlag for revision af kommuneplanen. Nærende forslag til Planstrategi 2016 indeholder anbefaling om, at vedtage en konstaterende kommuneplan, idet nærværende Kommunalbestyrelsen herved overdraget et aktuelt materiale til den eller de nye Kommunalbestyrelser.

Kommunalbestyrelsen lægger med Planstrategien op til, at der skal foretages en delvis revision af kommuneplanen, og at der i Kommuneplan 2017 – 29 skal sættes særligt fokus på planlægningen for turisme og erhvervsudvikling. Sideløbende arbejdes der for udvikling af infrastrukturen, hvor der afventes beslutning om realisering af de tre programpakker om infrastruktur og lufthavne.

Strategien er et meget vigtigt redskab for fremtidens planlægning i Qaasuitsup Kommunia. Derfor håber vi, at borgere, virksomheder, foreninger og organisationer vil deltage i debatten.

Gå ind på www.qaasuitsup.plania.gl/dk og se hvordan du giver din mening til kende.

God læselyst.

På vegne af kommunalbestyrelse

Pilersaaruserioriaaseq 2016-imoorteq

Pilersaaruserioriaatsimut tunngassuteqarteq politikikkut sulineri sakkussaavoq, kommunimi siunissaq eqqarsaatigalugu pilersaaruseriornermi illoqarfimmi immikkoortortat pilersaaruseriorfineqarnerannut takussutissiisussa. Pilersaaruserioriaatsimut tunngassuteqartup Qaasuitsup Kommuniani kommunimut pilersaarut 2014-16-imoortup sulissutigalugu ingerlateqqinnissaa tunngavissittussaavaa, taamatuttaarlu immikkoortukkuutaanut pilersaarutit politikpertaasalu pingaartillugit ilusilersorneqarnissaannut tunngavissiisussaallutik.

Pilersaaruserioriaaseq 2016-imoortumi sulii eqqummaariffigalugit suliarineqarput sulissutigisassatut siunerfiit qulit, pingaarnersiulluni suliaqarnermi toqqammavittut atorineqartussat:

- Inuussutissarsiutinik ineriartortitsineq
- Ilinniartitaaneq
- Kulturi kinaassuserlu
- Toqqissisimaneq inuunerissaarnerlu
- Peqqinneq pitsaaliuinerlu
- Silaannaq, avatangiisit kiisalu pinngortitaq
- Kulturikkut kingornussat kiisalu pigiinnarnissaat
- IT, tamat oqartussaaqataanerlu kiisalu oqaloqatigiinneq

Sulissutigisassat ataani allaaserisami takuneqarsinnaaput.

Pilersaaruserioriaatsimi 2016-imoortumi nutaami pimoorullugit sulissutiginiakkanut tunngassuteqartut attatiinnarneqarput, taamaattoorli makkununga naleqqussarneqassallutik:

- Kommuni ataatsimut tamaat isigalugu takornariartitsinerup ineriarnarneqarnera aallunneqarnissaa
- Ilulissani mittarfiup tallineqarnissaa eqqarsaatigalugu attaveqaatinut tunngassuteqartut ineriartortinneqarnissaasa aallunneqarnissaat kiisalu kommuni ataatsimut tamaat isigalugu attaveqaatit patajaallisarneqarnissaat
- Illoqarfiup immikkoortortaanik nutaanik pilersitsinikkut Ilulissat illoqarfiata ineriarnarneqarnissaata ineriartortinneqarnissaatalu aallunneqarnera.
- Inuussutissarsiutit annertunerusumik aallunneqarsinnaaqqullugit nunaminertanik sulii atorineqanngitsunik inuussutissarsiornermi atorineqartussanngorlugit innersuussinerit kiisalu aalisarnermik inuussutissarsiuteqarnerup patajaallisarneqarnera

Kommunalbestyrelsimi ilaasortat Pilersaaruserioriaaseq atorlugu kommunip suliaasanut tunngassuteqartunut sinaakkusersuissapput kiisalu suliaassat suunerinut tikkuussisuusassallutik. Pilersaaruserioriaaseq iluaqutigalugu anguniakkat ineriartortitsinermullu tunngassuteqartut ataqatigiissunngortinniarnaqarput. Periuseq atorineqarsinnaassaaq aamma kommunip pilersaarutaanik ineriartortitseqqiinnissamik periarfissiisalluni.

Planstrategi 2016

En planstrategi er et politisk dokument, der skal synliggøre Kommunalbestyrelsens strategi for fremtidens planlægning i kommunen. Planstrategien danner således grundlag for det videre forløb for Qaasuitsup Kommuneplan 2014-26, ligesom den danner grundlag for en overordnet strategi for sektorplaner og politikker.

Planstrategi 2016 har fortsat fokus på de samme ti strategiske indsatsområder som grundlag for de konkrete prioriteringer:

- Erhvervsudvikling
- Uddannelse
- Bosætning og gode boliger
- Kultur og identitet
- Tryghed og det gode liv
- Sundhed og forebyggelse
- Infrastruktur
- Klima, miljø og natur
- Kulturarv og bevaring
- IT, demokrati og dialog

Indsatsområderne er beskrevet nedenfor.

Forslag til ny Planstrategi 2016 fastholder fokusområder, men tilrettes med henblik på:

- øget fokus på udvikling af turismen i hele kommunen
- øget fokus på udvikling af infrastrukturområdet med henblik på udvidelse af lufthavnen i Ilulissat og for at styrke infrastrukturen i hele kommunen
- øget fokus på udbygning og udvikling af Ilulissat gennem udlæg af nye byområder
- øget fokus på erhvervslivet gennem udlæg af nye erhvervsarealer og styrkelse af fiskerierhvervet

Byrådet vil i Planstrategien primært beskæftige sig med kommunens fysiske rammer og identitet. Strategien vil forsøge at skabe sammenhæng mellem visionen og den fysiske udvikling. Strategien skal være operationel og give mulighed for en fortsat udvikling af kommuneplanen.

Kommunip pilersaarutaa pillugu paasissutissiisuusumik aalajangiineq pillugu aalajangerneq

Kommunimi ineriartornerup nalilersuiffiginera aamma periusseq piusoq aallaavigalugit Kommunalbestyrelsi aalajangerpoq, kommunip pilersaarutaanik nutarterineq taamaallaat paasissutissiisuussasq.

Kommunalbestyrelsi naliliivoq, pilersaarusionermut tunngassuteqartutigit unammillernartut kommunimut pilersaarutaasup ataatsimoorussap 2014-imi akuersissutigineqarnerata kingornatigit allannguuteqangaarsimannigitsut kiisalu pilersaarusioniaatsit aamma ineriartortitsinermi anguniakkat pilersaarummi takuneqarsinnaasut sapinngisaq tamakkerlugu attatiinnarneqassapput. Taamaattoq kommunip pilersaarutaani illoqarfiit nunaqarfiillu pillugit allaaserisat arlallit, immikkoortortat killingi kiisalu aalajangersagartaat naqqissorneqartussaassapput.

Naleqartitanut aamma periusissiamut tunngaviusut, periusissiaq 2020 sioqqullugu oqallinnermut sukumiisuusumut atatillugu pilersinneqartut, ingerlateqqinnissaat pisariaqartinneqarpoq. Taakku maannakkut suliniutinik aalajangersimasunik kinguneqartussanngorput.

Periusissiaq aamma suleqatigiinnissamut isumaqatigiissut tunngavigalugit, suliassaqarfiit aallussiffiusussat arlaqartut pilersaarusioniluni sulinissami ilanngunneqartussat saqqumilaartinneqarput ingerlaavartumillu kommunip pilersaarutaanut nutarterinerneqarput ilanngunneqartassallutik. Suliassaqarfiit aallussiffiusussat, pilersaarusionermut tunngassuteqartuni suliniutinik aalajangersimasut suut siunissaq eqqarsaatigalugu aallartinneqassanersut tikkuuppaat.

Attaveqaatit kiisalu mittarfiit

Aqqusernit kiisalu angallannerneqarput tunngassuteqartut immikkoortukkarlugit suliarineqarnerat, kiisalu nunaannarmi qamutit motoorillit atorlugit angallannerneqarput ileqqoreqqusaq kommunimut pilersaarutaasup nutarterneqarnissaanut toqqammavittut atorineqassapput. Attaveqaatinut atorutit ineriartortinneqarnissaannut pilersaarummik pineqartumut tunngassuteqartumik suliaqarnissaq pisariaqartussaavoq.

Inatsisartut 2015-imi ukiakkut ataatsimiinneranni tunngaviusumik aalajangiunneqarpoq, timmisartorsuarnut angisuunut Ilulissani mittarfiliortoqassasq, tamatumatumalu kingunerisaanik mittarfissarsuup sananissaanut pilersitsinissamullu tunngassuteqartut suliarineqarnissaat pisariaqalersimpput, taamatuttaarluni misissueqqaarnerit ingerlanneqartariaqalersimapput kiisalu Kangaatsiami, Qasigiannnguani Qeqertarsuarmilu mittarfissat sanaartorneqarnissaat aamma pilersaarusionerqartariaqalersimallutik.

Nuuaarsuup eqqaa kiisalu Ilulissat mittarfiillu akornanni nunaminertat, mittarfiup allineqarnissaa taamatuttaarluni

Beslutning om konstaterende beslutning af kommuneplanen

På baggrund af en vurdering af udviklingen i kommunen og den eksisterende strategi har Kommunalbestyrelsen besluttet, at revisionen af kommuneplanen udelukkende er konstaterende.

Det er kommunalbestyrelsens vurdering, at de overordnede, planlægningsmæssige udfordringer ikke har ændret sig væsentligt siden vedtagelsen af den første fælles kommuneplanen i april 2014 og de strategier og udviklingsmål, der fremgår af planen, skal i hovedtræk fastholdes. Dog skal der tilrettes i flere af kommuneplanens by- og bygdebeskrivelser, delområdernes afgrænsninger samt af bestemmelserne.

Der er brug for at videreføre det værdi- og strategigrundlag, der blev skabt i forbindelse med den grundige debat, der lå forud for Strategi 2020. Disse skal nu udmunde i konkrete indsatster.

På baggrund af strategien og koalitionsaftalen fremstræder flere fokusområder, der vil indgå i det kommende planarbejde og den løbende ajourføring af kommuneplanen. Fokusområderne peger på, hvilke konkrete planlægningsmæssige projekter, der skal tages hul på fremadrettet.

Infrastruktur og lufthavne

Arbejdet med *Sektorplan for veje og færdsel*, og *Vedtægt for motoriseret færdsel i det åbne land* udgør det konkrete grundlag for opdatering af kommuneplanen. Det kan ligeledes medføre behov for at udarbejde detailplaner for udbygning af infrastrukturanlæg.

Principbeslutningen på Inatsisartuts efterårssamling 2015 om, at der skal anlægges en international lufthavn i Ilulissat har aktualiseret arbejdet med at planlægge anlægget og de afledte projekter, samt gennemføre forundersøgelser og planlægning for regionale landingsbaner i Kangaatsiaq, Qasigiannnguut og Qeqertarsuaq.

Der er allerede igangsat planlægning for en helhedsorienteret udvikling for Nordre næs og de øvrige områder mellem ilulissat og lufthavnen, udvidelsen af lufthavnen, samt områderne nord for ved Bredebugt. Denne Helhedsplan skal konkretiseres

Kangerluarsuup avannaatungaa ataatsimut tamaasa isigalugit pilersaarusiortugit aallartinneqareerput. Pilersaarutaasup ataatsimoortup illoqarfiup immikkoortortaannut sammivilimmik pilersaarusiorteq pisariaqartitallu tunngavigalugit attaveqaatinut tunngassuteqartunut pilersaarusiorteq erseqqissittussaavaa. Pilersaarutaasup ataatsimoortup suliassanik aalajangersimasunik sammivilinnik pilersaarusiortuni suliqaarnikkut illoqarfimmi immikkoortortap ilaata inerisarneqarnissaa erseqqissittittussaavaa tamatumani aamma pineqarput attaveqaatinut tunngassuteqartutigit pisariaqartitat.

IT-qarneq, tamat oqartussaaqataanerat oqaloqatigiissinnaanerlu iliuuseqarfissatut ikoferniarlugit, kommunep pilersaarutaani Tekniskikkut sanaartukkat attaveqaatinullu naliginnaasumik aalajangersaaffiginerat nutarsarneqassaaq, taamaasilluni radioqarfiit sakkortusaavii imaatigullu kabelip ilaatinneqalissallutik. Aalajangersagaq kommunep pilersaarutaani nutarterneqassaaq ima:

”Susassaqarfinnut ilaapput attaveqaatitut sanaartukkat annertuut soorlu mittarfiit, heliportit, umiarsualiviit, aqquserngit annertuut, sulluliarsuit, silaannakkoortaatitut ikaarutit, raadiup sakkortusaavii, imaatigut kabeli illutai teknikkimoortut ilanngullugit, tankeqarfiit ass.”

Inuussutissarsiutit pingaarnerit marluk

Ilulissat Kalaallit Nunaanni illoqarfiuvoq takornariartitsinnermut tunngassuteqartutigit siuttuusoq takornariartitsinnerlu aningaasaqarniarnermut annertuujussuarmik iluaqusiisarpog. Aaliarnerli inuussutissarsiutit suli pingaarnersarivaat uagutsinnullu inuuniutaalluni. Tamanna siunissaq eqqarsaatigalugu annertunerujussuarmik qulakkeerniarneqartariaqarpog.

Suliffeqarfisigut ilusilersugaanerup ilisarnaqutigaa suliffeqarfeerapassuanik peqarnera amerlanngitsunik sulisullit - tamanna atuupppog aalisarnermi aamma takornariartitsinnermi.

Siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalug suliffeqarfinnut patajaattunik pilerinartunillu sinaakkusersuinissaq pisariaqarpog. Piffissami pilersaarusiortifusumi kingullermi sinaakkutit pitsaasut qulakkeerniarlugit annertuumik suliniuteqartoqarsimavoq, ilaatigut aalisakkerivinnut aamma takornariartitsinnermik suliniutinik, soorlu Kangiata illorsuartut qitusoqarfissaanik aamma Ilimanani eriagisassanik aamma takornariartitsinikkut suliniutit aamma Qeqertarsuarmi sisorartarfissamik pileraarusiornikkut.

Piffissami aggersumi pitsaasunik sinaakkuteqarluni atugassaqartitaanissap aallunneqarnissaa suli pisariaqartinneqartussaavoq, ingammik inuussutissarsiutit pingaarnerit marluk eqqarsaatigalugit, soorunalimi inuussutissarsiutit allat aamma tamatumani pineqarput. Suliassat pingaarnerit ilagisussavaat Ilulissat mittarfiata allineqarnerata kingunerisaanik takornariartitsinnerup inerisarneqarnissaanut periarfissat qularnaarneqarnissaat.

med udarbejdelse af detailplanlægning for udbygning af delområder og den nødvendige infrastruktur.

Det er kommunes klare forventning, at en udvidelse af infrastruktur og særligt lufthavne, er en klar forudsætning for udvidelsen af de eksisterende erhvervsmuligheder og en forstærkning af Qaasuitsup Kommuniass konkurrencedygtighed både lokalt og internationalt.

Til understøttning af indsatsområdet IT, demokrati og dialog skal kommuneplanens generelle bestemmelse for Tekniske anlæg og infrastruktur opdateres, så det også omfatter radiokædeanlæg og udbygning af søkabel. Bestemmelsen bliver således i den reviderede kommuneplan:

”Områderne omfatter større infrastrukturanlæg som lufthavn, heliport, faste havneanlæg, større vejanlæg, tunneller, svævebaner, radiokæde, søkabel med tilhørende tekniske bygninger, tankanlæg, o.l.”

To hovederhverv

Ilulissat er Grønlands førende turistby og turismen bidrager massivt økonomien. Men fiskeriet er stadig vores hovederhverv og vores levebrød. Det skal fremadrettet sikres i endnu højere grad.

Virksomhedsstrukturen er kendetegnet ved mange små virksomheder med få ansatte suppleret af nogle ganske få store virksomheder – det gælder også for både fiskeriet og turismen.

Der er behov for at skabe langsigtede, stabile og attraktive rammevilkår for virksomhederne. Der er i den foregående planperiode gjort en stor indsats for at sikre gode rammevilkår, bl.a. ved planlægning for fiskefabrikker og turismeprojekter som Isfjordscentret og bevarings- og turismeprojektet i Ilimanaq.

Der skal i den kommende periode fortsat være fokus på at skabe gode rammevilkår, særligt for de to hovederhverv, men også for de øvrige erhverv. Her er sikring af tilstrækkelige udviklingsmuligheder for turismen i forbindelse med udvidelse af lufthavnen en af hovedopgaverne.

Byrum og plads til børn

Den demografiske udvikling og befolkningens flyttemønstre gør at der

Illoqarfiup qanoq issusia kiisalu meeqqanut inissaqartitsineq

Takussutissiatut allaaserisat kiisalu innuttaasut nutsertarnerisa ersersippaat illoqarfiup immikkoortortaasa inerisarneqarnissaannut pilersaarusiorinissaq pisariaqartoq – ingammik illoqarfinni annerusuni.

Piffissami aggersumi inissiatigut neqeroorutigisinnaasat amerlanerullutillu assigiinngiaartuunissaat eqqummaariffigisariaqarpoq – tamatumani pineqarlutik inissiat angissusii, illumik piginnittuunerit qanoq ittuunissai kiisalu sumiinnissai – taamaaliornikkut pitsaassuseq periarfissaginnerunerlu pilersikkumallugit.

Pilersaarusiorfiusussami aggersumi illoqarfiup qanoq isikkoqarnissaa, uninngaarfisinnasat, sanaartorfiunngitsussat eqqummaariffigisariaqarput, tamatumani aamma pineqarput nunaminertat illuliornermi atugassiissutigineqartussat qanoq ittuunissaasa isummorsorfigineqarnissaat, meeqqanut naammattumik periarfissaqartitsinissaq eqqarsaatiginerullu, aamma matumani qulakkeersumallugu illoqarfiup qanoq issusissaanut tunngassuteqartut Kiisalu illoqarfiit nunaqarfiillu akornanni uninngaarfiusinnaasut imminnut ataqtigiissuunissaasa qulakkeerneqarnissaat

Immikkoortortamut aalajangersimasumut pilersaarummik suliaqarnermi, sanaartorfiunngittussatut kiisalu sukisaarsaarfiusinnaasut pillugit suliaqarnermi kommunimut pilersaarutaasup nutarnernissaa tunngavigalugu suliat ingerlanneqassapput, taamaaliornikkut sumiiffigisami najugaqarfiit pilersaarusiorfigineqarnerannut pitsaasumik tamatigoortumillu suliaqarnissaq qulakkeerneqarpoq.

Takorluuqaq

Qaasuitsup Kommuniata anguniagalimmik inerisarneqarnissaa pingaartillugu iliuusissatut pilersaarut una suliarineqarpoq. Takorluukkap nutaap ukiuni aggersuni suliaasnik tikkuutissavaatigut aamma "iluatsiviusinaasunik" tikkuutissalluta.

Qaasuitsup Kommuniani inuit, misigisat ineriartornerillu assigiinngitsut inissaqartinneqarput. Pinngortitarsuaq, pinngortitamiittut nukiit, kulturi immikkuullarissaq - atorlugit inuunermik nutaamik, ataatsimoorfigisanik nutaanik, imminut napatissinnaasumik nutaaliaasumi inerikkiartorneq inuillu inerisarneqarneri pilersikkiartuaassavagut.

Nunarsuarmi kommunet annersaanni inissaqartitsisoqarpoq - misigisaqarnissaaq, suliaqarsinnaanissaaq, inuit ataatsimooqatigiittullu, inuttut inuuneq, inuit akornanni inissaqartitsineq pitsaasumillu inuuneqarneq aamma inissaqartinneqarluni. Oqariartaat:

Qaasuitsup Kommunia: **Tamatigoortuneq aqqutigalugu ineriartorneq.**

Qaasuitsup Kommuniani nunarujussuuvog taannalu inissaqarpoq aamma inuit inissaqartinneqarput.

fortsat er behov for planlægning til udbygning af boligområder – især i de større byer.

Der skal i den kommende periode være fokus på at skabe et større og mere varieret udbud af boliger – både med hensyn til størrelse, ejerform og beliggenhed – og med henblik både at skabe kvalitet og mangfoldighed.

I den kommende planperiode skal der være fokus på byrum, opholdsteder, friarealer og alle arealerne mellem husene, særligt med henblik på at skabe plads til børn og plads til udfoldelse og aktiviteter, men også på at sikre kvalitet i indretningen af byrum og sammenhængen mellem opholdssteder i vores byer og bygder.

Arbejdet med *Sektorplan friarealer og rekreative aktiviteter* udgør det konkrete grundlag for opdatering af kommuneplanen mht. at sikre kvalitet og mangfoldighed i den måde bostederne er indrettet på.

Vision

I denne strategi lægges der op til en målrettet udvikling af Qaasuitsup Kommunia. Den nye vision angiver retningen og succeskriterierne i årene fremover:

I Qaasuitsup Kommunia er der plads til mange forskellige mennesker, oplevelser og udvikling. I respekt for vores livsgrundlag - den storslåede natur, de naturlige ressourcer, den unikke kultur - skaber vi plads til nyt liv, nye fællesskaber, en bæredygtig moderne udvikling og hinanden.

I verdens største kommune er der plads - plads til oplevelser, plads til udfoldelse, plads til mennesker og fællesskaber, plads til at være menneske, plads til hinanden og plads til at leve det gode liv. Slogan:

Qaasuitsup Kommunia: **Vækst gennem mangfoldighed.**

Qaasuitsup Kommunia er en rummelig kommune både på et fysisk, men også menneskeligt plan.

Takorluuqaq Qaasuitsup Kommuniani immikkut ittutut anguniarneqarpoq; naalakkersuiner mik suliaqartut allat tamarmik suliniutillu taanna siunnerfigaat. Qaasuitsup Kommuniani suut inuussutissarsiuutigineqassanersut qanorlu pingaarnersiuisoqassanersoq takorluukkami tunngaviulluinnarpoq. Kommunemilu nukiit kommunep inerisarneqarnissaanut atugassat qanoq ataatsimuulersinneqassanersut aamma takorluukkap imaralugu.

Takorluuqaq sisamanik naleqartitanik aallaaveqarpoq; taakku Qaasuitsup Kommuniata immikkullarissusaanut ilisarnaataapput. Naleqartitat sisamat taakku Qaasuitsup Kommuniata siunissami ilisarnaatigissavai asaneqaatigissallugillu. Kommunemi suliniutit tamarmik naleqartitanut taakkunanut sisamaasunut attuumassuseqartassapput.

Qaasuitsup Kommuniani naleqartitat sisamat tassapput:

- Ataatsimoorneq
- Ilinniarneq
- Assigiinngisitaarneq
- Tikikkuminassuseq

Qaasuitsup Kommuniata ataatsimoorneq kulturikkut kinaassusitsinnut ilaasutut isigaa. Ataatsimoorneqisut toqqissisimaneq pigilersarparput akisussaaffeqarusutsimillu taanna pilersitsisarpoq.

Siunissami periarfissarpassuit atorluarniarlugit ilinniarneq immikkut sammeneqassaaq.

Kalaallit Nunaata avannaani assigiinngisitaarneq nukittoqqutigaarput – pinngortitarsuaq immikkuullarilluinnartoq, ukiup ingerlanerani pinngortitap allanngorarnera, pinngortitap nuking, misigisassat, inuiaqatigiit kulturikkut uummaarissut. Tassapput siunissami pigiuarusutagut aalajangiussimallutalu piujuartinniagassagut.

Kalaallit Nunaata avannaani inussiarnerneq, kialarneq ammasuunerlu ileqqutsinniittut atorlugit tikikkuminassuseq immikkut erseqqissarsinnaavarput.

Visionen er det overordnede mål for Qaasuitsup Kommunia, som alle andre politikker og indsatser sigter mod. Visionen handler grundlæggende om, hvad Qaasuitsup Kommunia skal leve af og prioritere i fremtiden. Men også om, hvordan man kan forene kommunens kræfter i udviklingen af kommunen.

Visionen bygger på fire værdier, der markerer det særlige ved Qaasuitsup Kommunia. De fire værdier udspænder visionen for, hvad Qaasuitsup Kommunia skal kendes - og elskes - for i fremtiden. Alle initiativer i kommunen skal kunne ses i sammenhæng med de fire værdier.

De fire grundlæggende værdier i Qaasuitsup Kommunia er:

- Fællesskab
- Læring
- Mangfoldighed
- Gæstfrihed

Qaasuitsup Kommunia ser fællesskab som en del af vores kulturelle identitet. Det er igennem fællesskab, at vi får tryghed og motiveres til at tage ansvar.

Der skal være fokus på læring, for at kunne drage nytte af de mange muligheder fremtiden vil bringe.

Nordvestgrønlands styrke ligger i mangfoldigheden - vores enestående natur, årstidernes skiftet, de naturlige ressourcer, oplevelsesmulighederne, de levende kultursamfund. Den skal vi bevare og fastholde i fremtiden.

Ved at fokusere på gæstfrihed kan vi bygge videre på den traditionelle nordvestgrønlandske venlighed, varme og åbenhed.

Ilulissanut tikinneq | Ankomst til Ilulissat

Takussutissiatut allaaserisat ersersitsinerat

Nuna tamarkkerlugu pilersaarusiørnerup allaaserineqarnerani 2015-imoortumi – ataqtigiiissarineq pisariaqartinneqartumi – naliliineq imaappoq, ukiut 5-it- 10-it matuma siornatigut Kalaallit Nunaanni innuttaasut ataatsimut isigalugit amerliartorsimapput. Arnanilli inuusuttuaqqanik amigaateqarneq pissutigalugu Kalaallit Nunaanni innuttaasut ataatsimut isigalugit ikileriartussaassapput. Tamanna aamma Qaasuitsup Kommuniarut atuuppoq.

Takussutissiatut allaaserisat nikerarnerisa ersersippaat kiisalu sumiiffigisami najugaqarfimmiit nutsernerit ersersippaat inissiaqarfinnik pisariaqartitsisoqalersussaaq. Sumiiffinni najugaqarfiit ilaanni inissianik atunngitsoqarpoq, sumiiffiilli ilaanni inissianik amigaateqartoqarpoq initaarnissamut sivisuumik utaqqiffiusartumik. Ukioqtigiiat inuiaqtigiiinni agguataarneqarnerisa nikerarneri pissutigalugit takussutissiatut allaaserisat ersersippaat annertuajanik unammilligassaqartoq.

Innuttaasut kiisalu najugaqariaaseq

Kalaallit Nunaanni innuttaasut pingajorarterutingajaat Qaasuitsup Kommuniarut najugaqarput. Ulloq 1.1.2015-imi kommunimi illoqarfinni nunaqarfinilu najugaqartut 17.168-iupput.

Qaasuitup Kommuniarut innuttaasut (Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup nunap immikkoortuinut naatsorsuusaa naapertorlugu) 2030-ip tungaanut sulii ikileriartussaassapput. Ukiumut ikileriaat

Demografiske perspektiver

I 'Landsplanredegørelse 2015 – Den nødvendige kooordinering' er det konkluderet, at indtil for ti-femten år siden var befolkningstallet i Grønland som helhed stigende. Derimod kan underskuddet af yngre kvinder om blot få år medføre, at det samlede befolkningstal i Grønland vil være faldende. Det vil også gøre sig gældende i Qaasuitsup Kommunia.

De demografiske forskydninger og flytninger mellem bosteder har også betydning for behovene på boligområdet. Nogle bosteder har et boligoverskud med tomme boliger, mens andre bosteder har underskud på boliger og lange ventelister. Den varierende fordeling af befolkningen i forskellige aldersklasser kan skabe nogle væsentlige demografiske udfordringer.

Befolkning og bosætning

Knap en tredjedel af Grønlands befolkning bor i Qaasuitsup Kommunia. Den 1.1.2015 boede 17.168 personer i kommunens byer og bygder.

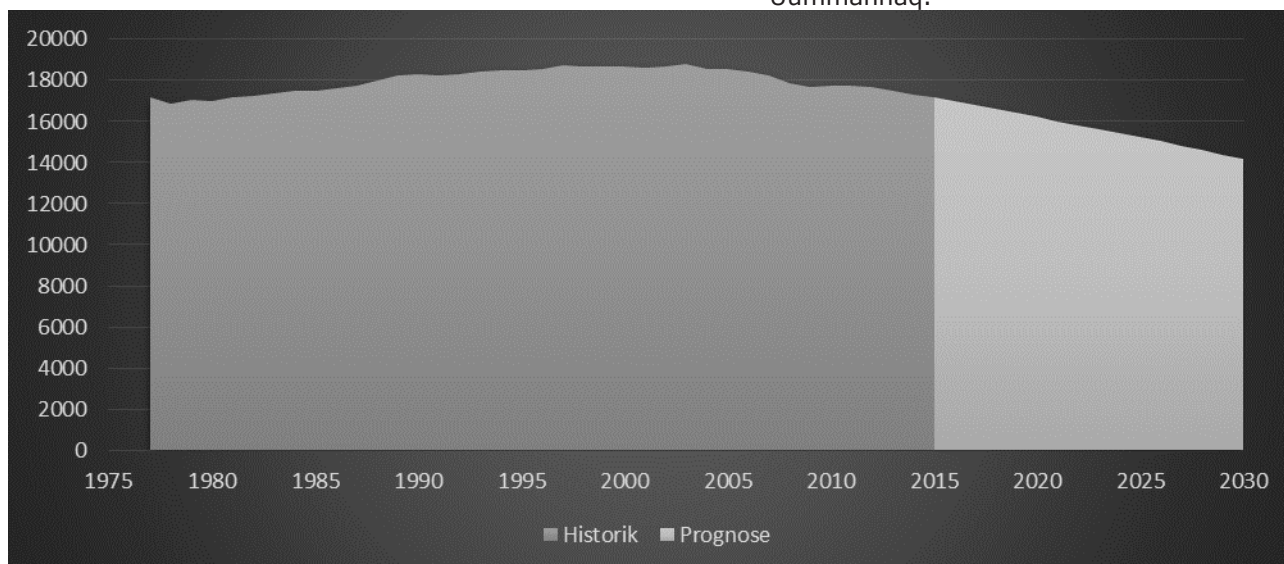
Befolkningstallet i Qaasuitsup forventes (i Grønlands Statistiks regionale prognose) fortsat at falde frem mod 2030. Med et gennemsnitligt fald på cirka 1,3 % om

agguaqatigiisillugu 1,3%-iulluni imaluunniit 200-inik ikileriassallutik, ukiunilu kingullerni ikileriaataasartut eqqarsaatigalugit ikileriaataasut amerlanerussallutik.

2003-miit innuttaasut ikileriarsimanerat nunaqarfinniunerusoq pisimavoq, aamma Kangaatsiami. Ilulissani, Qaanaami Aasiannilu innuttaasut ikilartorpallaarsimannigillat, kisianni Qasigiannguani, Qeqertarsuarmi Uummannamilu ikileriaatit amerlangaatsiarsimapput.

året eller cirka 200 personer, er det forventede fald større end det er set de seneste år.

Siden 2003 er faldet i indbyggertal især sket i bygderne, samt i Kangaatsiaq. Ilulissat, Qaanaaq og Aasiaat har omtrent opretholdt et stabilt befolkningstal, mens der også har været ret store fald i Qasigiannuit, Qeqertarsuaq og Uummannaq.

Kommunimi innuttaasut kisitsisinngorlugit takutitassiaq | Befolkningstal i kommunen

Qaasuitsup Kommuniata – nunarsuatsinni kommunit annersaattut inissisimagami – ilisarnaatigaa sumiiffikkaartumik nugaqarfiit amerlangaatsiartut pigalugit - katillugit illoqarfiit 8-it nunaqarfiillu 32-it. Kalaallit Nunaanni nunaqarfiit affaat sinnerlugit amerlassusillit Qaasuitsup Kommunianiippat. Kommunimi innuttaasut amerliartuinnartut illoqarfinnutt arfineq pingasuusut ilaannut nuuttarput.

Qaasuitsumi inissiat 1.1.2010-mi 6.072-iupput. Namminersorlutik Oqartussat inissiat sisamararterutaat pigivaat.

- Inissiat 71 % illoqarfinniippat, inissiani/illuni najugaqartartut agguaqatigiisillugit 2010-mi 2,3 – 2,7-mik amerlassuseqarput. Nunarput tamaat isigalugu inissiani najugaqartartut 2,4-inik amerlassuseqarput
- Inissiat 29 % illoqarfinniippat, nunaqarfinni inissiani/illuni najugallit 1,1 -3,4-inik amerlassuseqarput. Nunarput tamaat isigalugu 2,3-inik amerlassuseqarput.

Inissiani/illuni najugaqartut inoqutigiit ukiuni kingullerni ikiliartorsimapput – ingammik nunaqarfinni.

Qaasuitsup Kommunini inoqutigiit amerlassusiat qaffalaarsimavoq, tamannalu pisimavoq 1990-ikkut qiteqqunneranniit. Piffissani kingullerni pisartut eqqarsaatigissagaanni inoqutigiit ikiliallassimapput, 3,2-miik 2,7-imut.

Inoqutigiit 2030-ip tungaanut 200-inik ikileriassasut naatsorsuutigineqarpoq, imaluunniit ukiumut 15-inik

Qaasuitsup Kommunia er – som verdens største kommune - kendetegnet ved mange bosteder – i alt 8 byer og 32 bygder. Faktisk ligger mere end halvdelen af det samlede antal bygder i Grønland i Qaasuitsup Kommunia. En stigende andel af kommunens befolkning er bosat i én af de otte byer.

Pr. 1.1.2010 var der 6.072 boliger i Qaasuitsup Kommunia. Selvstyret ejer omtrent en fjerdedel af boligerne.

- 71 % af boligerne ligger i byerne, hvor den gennemsnitlige husstandsstørrelse i 2010 var 2,3-2,7 personer pr. bolig. Landsgennemsnittet ligger på 2,4
- 29 % af boligerne ligger i bygderne, hvor der boede 1,1-3,4 personer pr. bolig (2010). Landsgennemsnittet ligger på 2,3

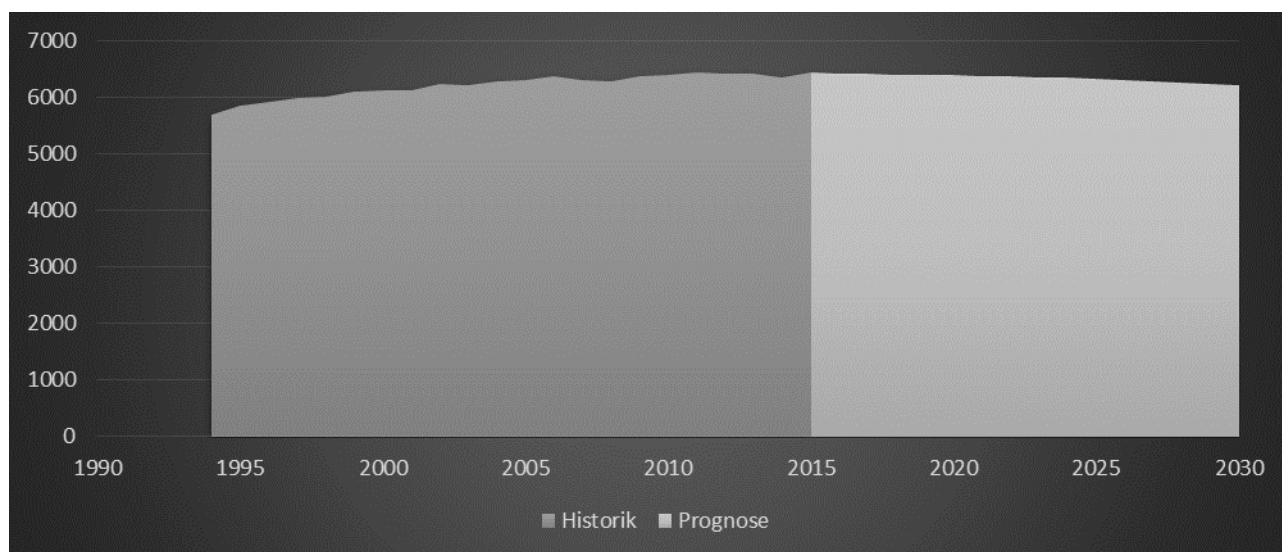
Husstandene er blevet mindre de senere år - især i bygderne.

Antallet af husstande i Qaasuitsup har været næsten stabilt med en lille stigning, siden medio 1990'erne. I lyset af befolkningsudviklingen i perioden, er det udtryk for en faldende husstandsstørrelse, fra 3,2 personer pr. husstand til 2,7.

Der forventes et fald på cirka 200

ikileriaartassallutik. Nunaqarfinniunerusoq ikileriaatit malunnarnerussapput aamma illoqarfinni mikinerusuni.

husstande frem mod 2030, eller lidt under 15 om året. Dette fald forventes især at ske i byggerne og de mindste byer.

Kommunimi inoqtigii amerlassusiat | Antal husstande i kommunen

Innuttaasut ikileriaarnissaat agguataarneqarnerallu pissutigalugu kiisalu inoqtigii ikiliartulernissaat pissutigalugu inissianik nutaanik inerisaanissaq pisariaqalersussaavoq – ingammik illoqarfinni pingasuni anginerusuni. Tamatumunnga tunngassuteqartoq immikkoortortamut aalajangersimasumut tunngatillugu pilersaarusiornermi qanittumi pisussami misissorluartariaqarpoq.

Med et forventet fald i indbyggertal vil der med den varierende fordeling af befolkningen og faldende husstandsstørrelse være behov for udbygning af nye boliger – især i de tre største byer. Dette skal undersøges nærmere i den kommende sektorplanlægning.

Takorluukkamiit iliuuseqarnermut

Qaasuitsup Kommuniata takorluugaq iliuuseqarfigerusuppaa 2010-imilu iliuusissatut pilersaarummi piviusunngortikkusullugu. Suliaqarfiit qulit aalajangersimasumik pingaarnersuilluni iliuuseqarfiginerisigut kommune piviusunngortitserusuppoq.

Fra vision til handling

Qaasuitsup Kommunia vil omsætte visionen til handling og virkeliggøre strategien. Det vil kommunen gøre ved at sætte fokus på 10 strategiske indsatsområder som grundlag for de konkrete prioriteringer.

Inuutissarsiutinik inerisaaneq

Kommunip nalinginnaasumik ineriartorneranut inuussutissarsiutinik ingerlatsinerup ineriartortinneqarnera aalajangiisuulluinnartuusarpoq. Aalisarnerup iluani, pisuussutit uumassuillit pitsaanerusumik atornerqarnissaat ilanngullugu aamma kommunimi tamarmut takornariartitsinermik ingerlatsisut siannarneqarnissaat aallunneqarnerusariaqarput. Taamatuttaaq isumassarsiat nutaat aamma inussutissarsiornikkut periarfissat tapersorsorneqarlutillu siuarsarneqaneqartariaqarput. Najugaqavissut unammillernartunik nutaanik suliaqarsinnaalersinniarlugit ilinniartitseqqiisarneq pingaartillugu aallartinneqassaaq.

Qaasuitsup Kommunia Kalallit Nunaanni kommuninut allanut sanilliullugu inuiaqatigiinni ineriartortitsinikkut attaveqaatitigut, meeqqeriveqarfisigut assigisaannilu kinguussaaqavoq. Aalisarneq takornariartitsinerlu

Erhvervsudvikling

Udvikling af erhvervslivet er afgørende for kommunens generelle udvikling. Der skal være fokus på muligheder inden for fiskerisektoren med en bedre udnyttelse af de levende ressourcer, og turismesektoren skal breddes ud i hele kommunen. Ligeledes skal nye ideer og erhvervsmuligheder understøttes og fremmes. Efteruddannelse bliver et nøgleord for at kunne opkvalificere lokal arbejdskraft til at møde nye udfordringer.

Qaasuitsup Kommunia er generelt bagud med alle store samfundsmæssige investeringer i infrastruktur, institutioner og lignende i forhold til de andre kommuner i Grønland. Det er fortsat fiskeriet og turismen der er de største

kommunimi inuussutissarsiuutitut pingaarnertut suli ingerlapput.

Ukiup ingerlanerani suliffissat nikerartorjuusarneri aamma suliffissaaleqinerujussuup kommunep aningaasaqarniarnera navianartorsiortittorujussuuva amigartooruteqartittarlugulu. Taamaattumik pingaaruteqarluinnarpoq inuutissarsiuutit akilersinnaasunngortillugit ukiuni tullerni inerisarneqarnissaat taamaaliornikkumi aningaasarsiorneq illuatungaanut saatinneqarsinnaalerniassammat.

Periarfissat unammilligassallu kommunimi sumiiffimmiit sumiiffimmut allanngorartuupput. Qaasuitsup Kommuniata suliaassaraa, kommunip inoqarfiini nukissat pigineqartut takussutissiornissaat. Tamatumani pisariaqartussaavoq nukissat taakku qanoq pitsaanerpaamik atorineqarsinnaanerit nassuiaasiussallugu aammalu inoqarfinni attatiinneqarnissaat, inuussutissarsiuutit ingerlatsineq tamanut iluaqutaasinnaaqullugu.

Kommunemi inuutissarsiuut pingaarnerpaaq – aalisarneq kiisalu aalisakkeriveqarneq – aningaasatigut avatangiisitigullu imminut napatissinnaalluni inuutissarsiuutaassaaq. Pisuussutsit uumassusillit atorineqarnissaannik piumasaqaatit suli inerisarneqartarput inuutissarsiuullu massakorpiaq nutarterneqarpoq eqaallisarneqarlunilu.

Inerisaanermi angallatit nutarterneqarput eqaannerusumik suliffiusinnaasunngorsarneqarlutik anginerulersinneqarlutillu. Ileqqusumik umiatsiaaqqanit aalisarneq tamatumani ilungersunartorsiortinneqarpoq. Tamanna taamaakkaluartoq, illoqarfinni nunaqarfinnilu aalisarnikkut tunisassiorfiit ineriartornissamut periarfissaat pitsaasut naammaginartullu qulakkeernissaat suli ingerlanneqartariaqarpoq. Pisuussutsit uumassusillit atorluarneqarnerunissaat pikkoriffiginerusariaqarparput tunisassiallu nutaat suliarineqartarneri inerisaaffigeqqinnerisigut tamanna pisinnaavoq. Tunisassiaqut – qaleralik, raja il.il. – nunarsuarmi pitsaanerpaatut ilisimaneqalereerput. Amerlanerusunik nutaanillu tunisassiornissarput eqqarsaatigilertariaqarparput.

Kommunimi tamarmi inuussutissarsiorut atugaannik pitsanngorsaanerit ingerlaavartumik pisassapput. Soorlu assersuutigalugu Ilulissat illoqarfiata ineriartortinneqarnissaanut pilersaarusiaq aqutagalugu nunaminertat inuussutissarsiorutit atorineqarsinnaasut immikkoortinneqartassapput, taakkunani ineriartortitsinissamut periarfissat pitsanngorsarneqassapput iluatigalugulu illoqarfiup qeqqata atorineqarpallaarunnaarsikkiartorneqassalluni.

Nunarsuaq tamakkerlugu silap kissatikkiartornera taassumalu ukiuni kingullerni tallimani sammeneqaleriartornerata kingunerisaanik Kalaallit Nunaata kitaata avannaa ilisarineqaleriartortippaa tamatuma kingunerisaanik takornarissat nutaat tikeraartalerput kommunemullu isertitaqaataasarlutik.

Takornariartitsineq inuutissarsiuutinut Kalaallit Nunaata

erhverv i kommunen.

Den store sæsonvariation i beskæftigelsen og en generelt stor ledighed er en meget alvorlig trussel og underminerer kommunens økonomi på sigt. Det er derfor bydende nødvendigt, at der indenfor få år sker en positiv udvikling af erhvervslivet, henimod et samfund med en mere sund økonomi.

Mulighederne og udfordringerne varierer fra sted til sted i kommunen. Det vil være Qaasuitsup Kommuniata opgave at kortlægge kommunens lokale ressourcer. Og det vil være nødvendigt at definere, hvordan disse ressourcer bedst udnyttes og fastholdes lokalt for, at erhvervslivet kan komme alle til gavn.

Kommunens vigtigste erhverv - fiskeriet samt fiskeindustrien - skal være økonomisk og miljømæssigt bæredygtige erhverv. Kravene til udnyttelse af de levende ressourcer er i stadig udvikling, og erhvervet er i øjeblikket præget af en moderniserings- og effektiviseringsproces.

Udviklingen går imod stadig større, mere effektive og moderne fangstbåde. Det sætter det traditionelle jollefiskeri under pres. På trods af dette, skal der fortsat sikres gode og tilstrækkelige udviklingsmuligheder til fiskeindustrien i både byer og bygder. Vi skal generelt blive langt bedre til at udnytte de levende ressourcer og gennem en højere grad af forædling udvikle nye kvalitetsprodukter. Vores råvarer – hellefiske, rejer, etc. - er i forvejen berømt som nogle af verdens bedste. Vi skal turde tænke stort og i nye baner.

Der skal løbende skabes bedre fysiske forhold for erhvervslivet i hele kommunen. Som et eksempel vil der med den fysiske udviklingsplan for Ilulissat by blive udlagt nye erhvervsarealer, der kan skabe forbedrede udviklingsmuligheder og samtidigt aflaste bykernen.

Global opvarmning og det øgede fokus på klimaet overalt i verden har været med til at sætte Nordvestgrønland på verdenskortet og betydet nye turister og indtægter til kommunen.

Turismen er et erhvervsområde med et meget stort udviklingspotentiale for Nordvestgrønland. Omkring Diskobugten er der gennem en række år opbygget en solid erfaring og professionalisme omkring turisme.

avannaata kitaani ineriartinneqarsinnaalluartunut
ilaavoq. Qeqertarsuup eqqaani ukiuni arlaqalersuni
tutsuiginarluinnartumik misilittagaqartoqalereerpoq
takornariartitsisarnerlu inuutissarsiutigineqalereerluni.

Silaannaap allanngoriartornera tunngavigalugu
atorluaasinnaanermut takornariartitsisarneq
assersuutaalluarsinnaavoq taassumami malitsigisaanik
inuutissarsiutit nutaat pilersiororneqarsinnaalluarmata.

Ilulissani Kangiata illorsuanik pilersitsinissap aamma
mittarfiup allilerneqarnissaata ilimanarsisippaat,
takornariartartut amerlassusiisa, kommunimut
tikerartartut, amerleriarujussuarnissaat.
Takornariartartunut atatillugu suliniutit minnerusut
aamma aallunneqartariaqarput, soorlu assersuutigalugu
illoqarfimmik kusassaaneq aamma tikinnermi
periarfissat pitsaanerusut, kommunip ilaata sinneranut
takornariaqarnerulernermik kivitseqataasussat.

Takornariartitsineq siunissami inerisarneqassappat
tikeraat ukioq naallugu tikeraartigisarsinnaanissaat
unammilligassat ilagissavaat aamma tikeraat
avannarpasinnerusunut takornariartillugit
takornariartittarnissaat unammillernartuussalluni.
Periutsit nutaat nutaaliarineri ineriartortinnerilu aamma
inuussutissarsiutit ineriartortinnissaannut
takornariartitsinermullu naalakkersuinikkut anguniakkat
kommunip siunissami periusissaanut ilaasinnaapput.

Sermersuup erngullu tunisassiarineqarneri
eqqarsaatigalugit tunisassiat nutaat
pilersinneqarsinnaanerlut assersuutaalluarput taakkumi
inuutissarsiutinik inerisaanermik tutsuiginarluinnartumik
pilersitsinerup takussutissartarai. Qeqertarsuarmi
sisorartarfissaq assersuutissaavoq, pissutsit pioreersut
qanoq atorluarsinnaanerigut aamma
takornariartitsinermi suliaqarnitsinni qanoq nutaamik
eqqarsarsinnaanersugut.

Innuttaasut namminneq suliffeqarfiussaminik
allartitserusulernissaat aallartitsinissaallu Qaasuitsup
Kommunianit kajumissaarutigineqarusuppoq.
Ullumikkornit amerlanerusunit suliffeqarfinnik
aallartitsisoqartariaqarpoq. Taamaattumik kommunep
inerisaanissaq anguniarlugu siuttoorusuppoq
aallarnissanermilu siunnersortaaarusuppoq; siuarsaaneq
nutaamillu eqqarsarneq ataatsikkoortillugit ilisimasanik
avitseqatigiiffiusarmata namminersorlutillu
inuutissarsiuteqartunit assigiinngitsunik
suleqatigiilersitsisarmata – suliffeqarfiit,
naalakkersuinermik suliaqartut aamma Kommune
suleqatigiittarput.

Qaasuitsup Kommunia matumani
pingaaruteqarluinnartumik suliaasaqarpoq; suliffeqarfiit
pisariaqartitaannik najugaqarfigisami inuutissarsiortunit
paasissutissanik ingerlatitseqqiisarnissaminik
isumasioqatigiittussanik aallartitsisarnissaminik,
ilinniartitseqqiisarnissaminik assigisaannillu
suliaqarnissaminik.

Ilinniartitaaneq, piginnaasanik pitsanngorsaaneq
ilinniartitsinerlu malunnaateqarluartumik
aningaasaliffigineqartariaqarput, taamaaliornikkummi

Den nye klimaturisme er et godt eksempel
på, hvordan klimaforandringer kan vendes
til en fordel og skabe nye
erhvervsmuligheder.

Etablering af isfjordscenteret i Ilulissat og
en udbygning af lufthavnen gør det
sandsynligt, at der kan ske en stor positiv
udvikling i antallet af turister, som
besøger destinationer i kommunen. Der
skal også sættes på mindre projekter i
forbindelse med turisme, som f.eks.
byforskønnelse og bedre adgangsforhold,
der skal være med til at løfte turismen i
alle dele af kommunen.

Hvis turistbranchen skal udvikle sig i
fremtiden bliver en af udfordringerne at
fordele gæsterne mere henover året og
sprede dem længere nordpå og til nye
destinationer. Innovation og udvikling af
nye koncepter kan indgå i de kommunale
strategier og politikker for
erhvervsudvikling og for turisme.

Produktion af is og vand er et godt
eksempel på nye produkter med et
lovende erhvervsmæssigt
udviklingspotentiale. Skisportsområdet på
Qeqertarsuaq er et andet eksempel på,
hvordan vi kan udnytte de eksisterende
forhold og nytænke vores turistaktiviteter.
Qaasuitsup Kommunia ønsker at være
med til at stimulere borgernes
engagement og motivation for at kaste sig
ud i at drive egen virksomhed. Vi skal
have langt flere iværksættere, end
tilfældet er i dag. Derfor skal kommunen
gå foran og være katalysator for en positiv
udvikling, hvor innovation og nytænkning
går hånd i hånd med vidensdeling og
samarbejde mellem de forskellige aktører i
erhvervslivet - virksomheder, politikere
og kommunen.

Qaasuitsup Kommunia har her en vigtig
opgave i at formidle industriens behov til
det lokale erhvervsliv og igangsætte
konferencer, efteruddannelsesforløb og
lignende aktiviteter.

Der skal sættes massivt på uddannelse,
opgradering og læring, så vi lokalt kan
drage nytte af udviklingen – både på den
korte og lange bane.

najukkani ataasiakkaani inerisaaneq iluaqutigissavarput
– siunissaq qaninnerusoq ungasinnerusorlu
eqqarsaatigalugit.

Seqerngup kaaviinnarnerata nalaali takonarissanik angallassineq | Midnatssejlads med turister

Ilinniartitaaq

Iliuussissatut pilersaarut ukiuni arlalinni atuuttussaavoq. Taamaattumik meeqqat inuusuttullu ilinniartinneqarnissaat pingaarnerpaat ilaattut iliuuseqarfigineqassaaq. Ilinniartitsinerli meeqqanut inuusuttunullu kisimi atuutissanngilaq. Sulisinnaasut ilinniartitseqqinneqartarnissaat piginnaasaasalu pitsanngorsarnissaat aamma pingaaruteqartorujussuuvoq.

Qaasuitsup Kommuniani ilinniarneq ilinniartitaanerlu inuiaqatigiit inerisarneqarneranni pingaarutilittut isigaarput. Meeqqat inuusuttullu ilinniartinneratigut ilinniartitaaneratigullu pisariaqartitaannik sakkussanik, piginnaasaannik siunissamilu unammillernartuusinnaasunik qaangiiniarnissaannut sakkussanik tunniussisinnaavugut.

Qaasuitsup Kommuniata taamaattumik ilinniarneq inillu ilinniartitaanerli atorineqartussat

Uddannelse

Strategien rækker mange år ud i fremtiden. Derfor er uddannelse af børn og unge fortsat et af de allervigtigste indsatsområder. Læring skal imidlertid ikke kun være for børn og unge. Efteruddannelse og en opkvalificering af arbejdsstyrken er meget vigtig.

I Qaasuitsup Kommunian ser vi læring og uddannelse som nøglen til den fremtidige udvikling af samfundet. Gennem læring og uddannelse giver vi vores børn og unge de nødvendige værktøjer, kompetencer og redskaber til at møde fremtidens udfordringer.

Qaasuitsup Kommunia prioriterer derfor læring og de fysiske rammer for læring højt. Vi ønsker at klæde vores børn på, så de uddannelsesmæssigt kan begå sig og

pingaartittorujussuuvai. Meerartatta
ilinniarsinnaalersinniarlugit piareersarneqarnissaat
nunarsuarmilu meeqqanut allanut
naleqqussuussinnaalernissaat kissaatigaarput.

Peqatigiilluta siunissami atuarfiup inerisarneqarnissaanik
tamanna piumasaqaatitaqarpoq; taamaalilluni inuttut
tunngavigisat inissinneqarsinnaaniassammata.
Ajornartorsiutit siusissukkut iliuuseqarfigisariaqarpavut
alliertunnginniassammata. Ikioqatigiilluta
ataatsimoorussillutalu suliaasaq kivittariaqarparput;
taamaaliornitsigut meerartavut inuusuttortavullu
toqqissisimasumik pitsaasunillu killilinnik
pilersitsiviginiassagatsigik.

Inuusuttut amerlanerit ilinniakkaminnik siunissami
naamassinnittarnissaat pingaaruteqarpoq
ullumikkornillu qaffasinnerusunik ilinniagaqarnissaat
aamma pingaaruteqarluni. Kommunemi ilinniartitsisut
piginnaaneqarlutut sulilernissaat
kajungernartunngortinniarlugu immikkut
iliuuseqartariaqarpugut.

Qaasuitsup Kommuniata ilinniartitaaneq atuarfiillu
nutaamik inerisarneqarnissaat anguniarlugu
iliuuseqarnissaq peqataaffigerusuppaa,
taamaaliornikkummi inuusuttut ilinniarnissaminni
aallussiinnarniassammata.

Inuusuttut ilinniartitaanerini timersornikkut soqutigisat
siunissami immaqa ataqatigiissaarneqarsinnaaruttortut?
Ilinniarfiit assigiinngitsut init pisariaqartitaat – ilinniartut
inaat assigisaallu – piaarnerpaamik
pilersinneqartariaqarput.

Qaasuitsup Kommuniata taamaattumik ilinniarneq inillu
ilinniartitaanermi atorineqartussat
pingaartittorujussuuvai. Meerartatta
ilinniarsinnaalersinniarlugit piareersarneqarnissaat
nunarsuarmilu meeqqanut allanut
naleqqussuussinnaalernissaat kissaatigaarput.

Qaasuitsup Kommuniani paasinnerusussuseq,
sapiissuseq nutaanilu ilikkarusussuseq – qanorluunniit
ukioqaraluaanni – pingaartippaa.
Suliffissarsiuusseriaatsip inerisarneqarnerani
ilinniaqqititsisarneq pisariaqarpoq. Assersuutigalugu
inuppasuaqarpoq atuarniarnermikkut
ajornartorsiuteqartunik atuarniarnermikkut
ajornartorsiuteqartut nalunaarsorneqarnissaat qanorlu
ajornartorsiutaatigineri paasiniartariaqarparput.

Pikkorissartitsisarnerit ilinniartitaanerillu suliffeqarfinnut
attuomassuteqartut siunissami
nukittorsarneqartariaqarput. Piginnaasanik
pitsanngorsaanerit, misiliiluni sulisinneqarnerit
sungiusaqqinneqartarnerillu tassaapput suliaqarnitsinni
suliaassatta ilaat.

Inuutissarsiuteqalerniarluni ilinniartitaanerit
inerisarneqarnissaat Piareersarfiit aqutigalugit
immikkut iliuuseqarfigineqassaaq. Ilinniaqqiffissat
pikkorissarfissallu pitsaasut kikkunnit tamanit

måle sig med andre børn i verden.

En forudsætning for, at vi sammen kan
udvikle fremtidens skole er, at det sociale
fundament er på plads. Vi skal tage hånd
om problemer tidligt og handle hurtigt, så
de ikke vokser. Vi skal holde hinanden op
på den fælles opgave det er, at skabe
tryghed og gode rammer for vores børn
og unge.

I fremtiden er det vigtigt at flere unge
færdiggør deres uddannelse og uddanner
sig på et højere niveau, end tilfældet er i
dag. Vi skal gøre en særlig indsats for at
kunne tiltrække kompetente lærere til
kommunen.

Qaasuitsup Kommunia ønsker at være
med til at udvikle nye måder at tænke
uddannelse og skole på, der kan være
med til at fastholde de unge på en
ungdomsuddannelse.

Måske kan man i fremtiden kombinere en
ungdomsuddannelse med en
sportsinteresse? De nødvendige fysiske
rammer for de forskellige
uddannelsesforløb – kollegieboliger og
lignende - skal etableres hurtigst muligt.

Qaasuitsup Kommunia ønsker at prioritere
læring og de fysiske rammer for læring
højt. Vi ønsker at klæde vores børn på, så
de uddannelsesmæssigt kan begå sig og
måle sig med andre børn i verden.

I Qaasuitsup Kommunia værdsættes
nysgerrighed, mod og lyst til at lære nyt –
uanset alder. Efteruddannelse er en
forudsætning for en udvikling af
arbejdsmarkedet. Der er for eksempel for
mange, der har svært ved at læse og vi
har brug for en kortlægning af svage
læsere og problemets omfang.

Arbejdsmarkedsrelaterede kurser og
uddannelser søges styrket i fremtiden.
Opkvalificering, arbejdsprøvning og
revalidering er nogle af de initiativer, vi vil
arbejde videre med.

Der vil fortsat være fokus på udvikling af
erhvervsuddannelsesområdet gennem
Piareersarfiit. Vi vil tilbyde gode
efteruddannelsesstilbud og kurser til alle,
der ønsker at dygtiggøre sig og udvikle nye
kompetencer til at kunne løse fremtidens
erhvervs- og arbejdsmæssige udfordringer
i kommunen.

Den ældre generation har en stor viden
om mange forhold, som i dag ikke
udnyttes eller gives videre til næste
generation. Qaasuitsup Kommunia ønsker
at stimulere vidensudveksling og

kommunemi inuutissarsiornikkut suliffeqarnikkullu siunissami unammillernarsinnaasunik piginnaasaminnik pitsanngorsaaffigerusutaat neqeroorutigerusuppavut.

Utoqqasaanngortut pissutsinik amerlasuunik ilisimasaqartorujussuupput, taakku ullumikkut atornerqarneq ajorput imaluunniit kinguaariinnut tullernut ingerlateqqinneqarneq ajorlutik. Qaasuitsup Kommuniata ilisimasanik suliarisartakkanillu ukioqatigiikkuutaat akimorlugit paarlaasseqatigiittoqarsinnaanerani kajungissarusuppoq, taamaallilluni inuusuttut utoqqasaanit ilinniarsinnaaniassammata paarlattuanillu utoqqasaat inuusuttunit ilinniarsinnaaniassammata.

Qaasuitsup Kommuniata teknologi nutaaliaasoq ilinniartitaanerup inerisarneqarnerani pingaartilluinnarlugu ilaatikkusuppaa. Unammilligassat naammattuugassagut ilaasa aaqqiiffiginiarneranni teknologi atornerusariaqarparput.

Teknologip nutaalisaasup ilisimanerulernerata saniatigut oqaatitigut piginnaasat Kalaallit Nunaata kitaata avannaani siunissami pingaaruteqartorujussuussapput. Nunani tamalaani tuluttut oqaluffiusuni inuusuttortagut ilinniarnissaannik oqaatsinillu pikkorissarnissaannik neqerooruteqartariaqarpugut.

Qaasuitsup Kommuniata ilinniarfeqarfiit massakkut atuuttut amerlisarneqarnissaat nukittorsarneqarnissaallu nukittorsarfusuppai. Iluatsillugu ilinniartitaanerup iluani sila, inuiaqatigiit, kulturi aamma oqaatsit itinerusumik sammeneqarlutik kommunemit ilinniarfigineqarsinnaanissaat sulissutigerusuppai.

Atualeqqaartut | Første skoledag

Najugaqariaaseq aamma inissiat pitsaasut

Qaasuitsup Kommunია
najugaqarfigiuminartoorusuppoq.
Najugaqarnermut politikki atuuttoq
inuutissarsiutit inerisarneqarnissaannut

aktiviteter på tværs af generationerne, så de unge lærer fra den ældre generation og omvendt.

Qaasuitsup Kommunია vil inddrage moderne teknologi som et vigtigt element i udviklingen af uddannelsesområdet. Vi skal i højere grad bruge teknologi til at løse nogle af de udfordringer, vi står overfor.

Udover kendskab til moderne teknologi bliver gode sprogkundskaber meget vigtige i Nordvestgrønland i fremtiden. Internationale studie- og sprogophold i engelsksprogede lande kunne udvikles som et tilbud til vores unge.

Qaasuitsup Kommunია satser på en udbygning og styrkelse af de nuværende uddannelsesinstitutioner. Samtidig har kommunen tanker om at udbygge uddannelsesområdet inden for klima, samfund, kultur og sprog.

Bosætning og gode boliger

Qaasuitsup Kommunია skal være et
attraktivt sted at bo. En aktiv
bosætningspolitik skal være

ilinniartitaanerullu inerisarneqarnissaanut tunngaviusaaq. Illoqarfiigut nunaqarfiigullu assigiinngitsorujussuupput assigiinngissitaanerlu taanna kommunep iluani inerisaanermi atorluarneqassaaq. Taamaattumik illoqarfiit siunissami inerisarneqarnissaat pillugu isummertoqartariaqarpoq.

Qaasuitsup Kommuniani illoqarfiit nunaqarfiillu oqimaatigiittumik pilersaarusiorgineqarnissaat nutaamillu eqqarsarluni inerisarneqarnissaat suliqulakkeerniarneqarpoq. Illoqarfiit nunaqarfiillu inerisarneqarnissaanni periarfissat piginnaasallu atorneqanngitsorpassuit pikkorfgiartorpavut takusinnaaleriartorlugillu.

Illoqarfiit nunaqarfiilluunniit ataasiakkaat immikkuullarissuseqarput aamma immikkorluinnaq ittumik ilisarnaateqarlutik taakkulu assigiinngiiaarneri siunissami inerisarneqassapput piujuartinneqassallutillu.

Qaasuitsup Kommuniani illoqarfiit nunaqarfiillu tamarmik taamaattumik immikkut ittumik nukittoqqutitik, ilisarnaatitik ataannarnissaminnullu tunngavitsik sulissutigissavaat. Maani sunarpiaruna pikkorffigigipput? Siunissami taanna qanoriliorluta ineriartorsallugu iliuuseqassaaq?

Najugaqarfiit ataasiakkaat inerisarneqarnissaannik nalunaarsuinerup kingunerisaanik kommunalbestyrelse siunissami inuutissarsiutit inerisarneqarnissaannik, ilinniartitaanerit inerisarneqarnissaannik, kulturikkullu neqeroorutaasinnaasunik nutaanik assigiinngitsunillu il.il. pingaarnersiunissaminut sakkussaqalissaaq.

Qaasuitsup Kommunia najugaqarfigiuminarusuppoq taamaattumillu pitsaasunik kajungernartunillu inissianik neqerooruteqarsinnaanini pingaartittorujussuullugu imaluunniit kommunemi najugaqarusuttunut sanaartorfissanik peqarusulluni.

Qaasuitsup Kommuniata innuttaasut ilaatikkusuppai kommunemi illoqarfiit nunaqarfiillu assigiinngissitaartuunerinik suliaqarneq qulakkeerusullugu.

Qaasuitsup Kommunia najoruminartoorusuppoq taamaattumillu pitsaasunik kajungernartunillu inissianik neqerooruteqarsinnaanini pingaartittorujussuullugu imaluunniit kommunemi najugaqarusuttunut sanaartorfissanik peqarusulluni.

Namineq illorisamik sanaartornissaq inerisarniarlugu kajungernartunngorsarneqassaaq. Inissaaleqinerli akiorniarlugu kommunep inuttut atukkat aallaavigalugit inissialiorneq inerisarusuppaa pissakinnerusullu akikinnerusunik inissiani najugaqalersinneqarsinnaaneri neqeroorutigineqartalerniassammat sulissuteqarusulluni.

Inissiat tamrmiusut pitsaassusaannik qaffassaanissaq unammillernartorujussuuvuq kommunellu inissiaataasa amerlasuut tamanna pisariaqartippaat. Kommunep illoqarfiini nunaqarfiinilu inissiaqarpoq najugaqarfigissallugit tulluutinngivissunik.

Ilinniarneq ilinniartitaanerlu kommunemit pingaartinneqarlunnartuupput taamaattumik inuusuttut

grundlaget for erhvervsudvikling og uddannelse. Vores byer og bygder er forskellige, og denne forskel skal udnyttes i den fortsatte udvikling af kommunen. Der skal også tages stilling til, hvor fremtidens byudvikling skal finde sted.

God planlægning og nytænkning skal sikre en fortsat balance mellem byer og bygder i Qaasuitsup Kommunia. Den kommende by- og bygdeudvikling vil tage afsæt i det, vi er gode til og samtidig have øje på de mange uudnyttede muligheder og potentialer, der er.

Hver by eller bygd har sit særpræg og sin særlige identitet og denne mangfoldighed skal udvikles og bevares i fremtiden.

I Qaasuitsup Kommunia skal hver by og bygd derfor arbejde med at finde sin særlige styrke, identitet og eksistensberettigelse. Hvad er det, vi er særligt gode til lige her? Hvad kan vi satse på i fremtiden?

Denne kortlægning af hver enkelt bosætnings udviklingspotentiale vil give kommunalbestyrelsen et værktøj til at prioritere forskellige indsatser i forbindelse med fremtidens erhvervsudvikling, uddannelsesmuligheder, udvikling af nye kulturtilbud med mere.

Qaasuitsup Kommunia ønsker at være et godt sted at bo og det har derfor en meget høj prioritet at kunne tilbyde gode, attraktive boliger eller byggefelter til alle, der ønsker at bosætte sig i kommunen.

Qaasuitsup Kommunia vil inddrage borgerne og arbejde på at sikre mangfoldigheden i kommunens byer og bygder.

Qaasuitsup Kommunia ønsker at være et godt sted at bo, og det har derfor en meget høj prioritet at tilbyde gode, attraktive boliger eller byggefelter til alle, der ønsker at bosætte sig i kommunen.

Der skal være fokus på at udvikle og stimulere privat boligbyggeri. Men for at komme boligmanglen til livs ønsker kommunen at udvikle det sociale boligbyggeri og at kunne tilbyde flere billige lejligheder til de mindre velstillede.

Der ligger en stor udfordring i at højne den generelle boligstandard, og mange af kommunens boliger trænger. I kommunens byer og bygder er der boliger, der ikke er egnet til beboelse.

Læring og uddannelse er meget højt

ilinniarnerminni inissiai – ilinniartut inaat – immikkut illuinnartumik malunnaavigineqarput. Ilinniartut inaat pitsaasut inuusuttorpassuarnut ukiut tamaasa kommunep suliffeqarfiutaanni ilinniartutisuni ilaanni ilinniartoorusuttartunut atugassat malunnaateqarlunnaartumik amigaatigivagut.

Inissiat ukiuni makkunani qanoq ittuussanerinik piumasaqaatit sakkortusigaluttuinnarput. Inuiaqatigiit inerisarneqarput, inooriaaserput allanngoriartorpoq pisariaqartitat nutaat inooriaatsillu erseqqinnerusumik atugaaleraluttuinnarput. Assersuutissat arlaqarput; kisimiillutik inissiami najugaqarusuttut arlallit, utoqqaat sivisunerusumik angerlarsimaffimminni najugaqarusuttut, aappariit avissimasut aappakuminnik meeraqarfiliit aapparilikkaminnullu meerartaqqissimasut arlallit il.il.

Inissiat amerlanerit assigiinngiaartut siunissami neqeroortutisinnaaeneri pikkoriffiginerusariaqarparput – inissiat angissusaat, piginnittooriaatsit tikikkuminartuuneq eqqarsaatigalugit. Assigiiaartunik kipparissuinnarnik sanaartorneq atorunnaartariaqarparput assigiinngiaassuserlu pilersillugu.

Pitsaassuseq siunissami aningaasaliiffigissallugu sapiisertariaqarpugut. Nutaanik sanaartornermi aaqqissuuseqqinnernilu imminut akilersinnaasunik suliaqartarnissaq eqqarsaatiginerusariaqarparput taamaalillutalu inissiaatigut siunissami pitsaassuseqarnissaat qulakkeerlugu. Inissiat nukinnik atuineri kommunemi nukinnik atuinernut tamarmiusunut malunnaateqarlunnaartuusarpoq. Nammineq iliuuseqarnikkut aningaasatigut iluanaartoqarsinnaalluarpoq.

Kalaallit Nunaanni nunamik piginnittoqarneq ajornera immikkuullarissuuvog. Tamatumami illoqarfitsinni nunaqarfitsinnilu illut isikkuinik ilusilersuinissaq ilisarnaasersuinissarlugu immikkuullarissumik atugassaqtippaa. Assersuutigalugu illoqarfimmi illut akornisigut akornuteqarani pisuttoqarsinnaasarpoq. Tamanna immikkut illuinnartumik ilisarnaataavoq illuloriaaserlu taanna piujuartariaqarpoq illoqarfittanunaqarfittalu siunissami ilusilersornerani. Qimmit, umiatsiat qalipaatisaartorpassuillu aamma inissaqartinneqartariaqarput.

Inissiaatitta ilusilersornerisa pitsaassusaat avatangiisinillu killilersuineq eqqartorneqartariaqarpoq pingaartinnerusariaqarlunilu. Illu avatangiisiminut qanoq sunniisarpa? Immikkuullarissuseq pigeriigarput eqqaamasariaqarparput aammalu illut sanaartukkallu avatangiisaasa pitsaassuseqarlunnaarsaat anguniarlugu.

Kalaallit sanaartortariaasiat ileqqiulu nutaanik nutaaliaasunillu sanaartornermi ataqqineqartariaqarputtaaq. Nutaanngitsut nutaallu oqimaaqatigiisinneqartariaqarput.

Illut ataasikkaat inissiap kajungernartuuneranut imaluunniit kajungernartuunnginneranut kisimi pingaaruteqassanngilaq. Inissiap avatangiisai annerusumik minnerusumilluunniit pingaaruteqartarput. Assersuutigalugu inissiap eqqaani pinnguarterfeqarpa?

prioriteret i kommunen og derfor har boligerne til unge under uddannelse - kollegieboligerne - en særlig bevågenhed. Vi mangler i den grad gode kollegieboliger til de mange unge, der hvert år ønsker at uddanne sig på nogle af kommunens uddannelsesinstitutioner.

Der stilles disse år højere og højere krav til boligen. Samfundet udvikler sig, vores levevis ændrer sig og nye behov og livsformer vinder frem. Der er for eksempel flere, der vælger at bo alene, ældre, der gerne vil blive længere i hjemmet, sammenbragte skilsmissefamilier med mange delebørn og så videre.

I fremtiden skal vi blive bedre til at skabe et større og mere varieret udbud af boliger – både i forhold til størrelse, ejerform og tilgængelighed. Vi skal væk fra ensartetheden og kassetænkningen og have mangfoldighed.

I fremtiden skal vi turde satse på kvalitet. Vi skal blive meget bedre til at tænke bæredygtighed ind i forbindelse med nybyggeri og renoveringer og på den måde fremtidssikre vores boliger. Boligernes energiforbrug udgør en stor del af det samlede energiforbrug i kommunen. Der er store økonomiske gevinster at hente ved selv en mindre indsats.

Det er unikt, at man ikke kan eje jord i Grønland. Dette giver nogle helt særlige betingelser for den fysiske udformning og karakter af vores byer og bygder. Man kan for eksempel bevæge sig mere frit i byen på kryds og tværs i rummet mellem husene. Disse særlige karaktertræk og mønstre skal bevares og udvikles i den fremtidige udformning af vores byer og bygder. Der skal også være plads til hunde, plads til både og plads til mange farver.

Den arkitektoniske kvalitet af vores boliger og de fysiske omgivelser skal på dagsordenen og prioriteres højere. Hvad giver huset til sine omgivelser? Vi skal huske at sætte pris på det unikke, vi allerede har, og gøre en indsats for at bevare bygninger og bygningsmiljøer af høj kvalitet.

I respekt for den grønlandske byggeskik og tradition skal vi samtidig skabe plads til ny og moderne arkitektur. Der skal være balance mellem gammelt og nyt.

Det er ikke kun den enkelte boligs standard, der er afgørende for, om det er en attraktiv bolig eller ej. Boligens fysiske

Isikkivia kajungernaqutaava? Pisiniarfimmut qaninnermut ungasippa? Illup iluani iluaqusersuutit silamilu aneerasaartarfiit ima pitsaatigippat eqqaamiorisat naapisimaartarnissaannut isikkivimmillu takorannersumik isiginnaaqatiginissaannut?

Qaasuitsup Kommuniata illut silataanniittussatut siunissami kissaatigisat kajungernartuunngortinnissaat anguniassallugu suleqataarusuppoq; innuttaasut ilaatinneratigut asiariartarfinnillu pilersitsinissamik suliaqarnermi.

omgivelser får en større og større betydning. Er der f.eks. legepladser i nærheden af boligen? Er der udsigt? Er der faciliteter og udendørs opholdsrum af god kvalitet, hvor man kan møde naboer og nyde udsigten?

Qaasuitsup Kommunia vil komme fremtidens behov til gode attraktive uderum i møde, gennem borgerinddragelse og udarbejdelse af en rekreativ grøn plan.

Qimussertarfik | Slædetur

Kulturi aamma kinaassuseq

Inuit inuunerminni timimikkut anersaakkullu piginnaaneqarniarlutik, inuujuaannarniarlutik ineriartorniarlutillu takorluukkatik pilersitserusuttarnertillu ataatsimoorfigalugit nukissaqartarput. Inuttut inuunissaq inissaqartarpoq.

Siulitta ilisimasaat inooriaasiallu atorlugit inuit ersittumik atukkat qanoq ikkaluartulluunniit kulturikkut uummaarititsinissaminnut sakkortuumik immikkuullarissumillu pilersitsisarput; nalliuttorsutiginittarnermikkut, ileqqumikkut aamma nuannaallaqqinnermikkut. Inuit katerisimaarneri, illarneri nuannaarnerilu inuit immikkuullarissuullutik ilisarnaatigaat.

Kalaallit Nunaata kitaata avannaani kulturi pingaartinneqartorujussuuvog kalaallillu oqaasi qitiutillugit sakkortuumik uummaarissumillu kulturikkut inuuneqarneq ilisimaneqaatigaarput. Ileqqoq malillugu assasornermiit aamma Qaanaami sanaartukkaniit Aasianni nunarsuarmi avannarpasinnerpaamik NIPIAA-p

Kultur og identitet

Foreningslivet og kulturlivet skaber fællesskab og identitet. De kommende års planlægning skal støtte og videreudvikle det store potentiale i et øget fokus på, at sikre gode mødesteder og plads til udfoldelse i bostederne.

'Inuit har haft fysisk og åndelig livskraft til at overleve og udvikle sig, overskud til i forlystende samvær at udfolde deres fantasi og skabertrang. Der var plads til at være menneske'.

'Igennem forfædrenes visdom og levevis har inuit på trods af de ydre vilkår formået at skabe en levedygtig kultur som på en stærk og særpræget måde kommer til udtryk i deres ceremonier, ritualer og fester. Hvor menneskene har været forsamlet, var udfoldelse af humor og festlighed et typisk inuit-karaktertræk'.

rockfestivaliani kalaallisut oqalulluni nipilersukkanut nutaaliaasunut ilisimaneqaatigilluinnarpavut.

Kulturi ataatsimuulersitsisarpoq katersuuffiusarlunilu. Isikkamik arsaalluni unammiaarnerit, rockfestival, qimussimik sukkaniunneq imaluunniit kaffillerneq pineqaraluarpataluunniit ataatsimoorluta kulturertut kinaassuserpullu tassuuna ersertarpoq.

Qaasuitsup Kommuniata kulturi pingaartittorujussuuvaa; kulturi, kulturikkut misigisat suliallu, neqeroortigineqartarnerisigut kommunep assigiinngiaartumik uummaarissuunissaa aamma kissaatigalugu.

Qaasuitsup Kommuniani uummaarissumik peqatigiiffiit suliaqartarput, taakkulu siunissami alliartornissaat kissaatigaarput.

Peqatigiiffiit pitsaasunik atugaqartariaqarput katersortarfiillu nutaamik eqqarsaasorsorfigisariaqarput nutarterneqarlutillu. Naapittarfiit pilersaasut pilersinneqassapput. Illut akornanni naapittarfiit kisimiiffiusinnaasut kiisalu tamat ornittagaat angisuut taavalu sanaartukkat timersornermut inissaqartitsisut timersornermillu ingerlatsiviusinnaasut. Naapittarfinnik pitsaasunik pilersitsisoqassaaq. Taakku mikisuusinnaapput illut akornanniillutik aamma angisuusinnaapput tamanit tikinneqarsinnaasuni aamma timersornermut timimillu atuisinnaanermut atorulersuutinik ilaqarsinnaallutik.

Qimusserneq Kalaallit Nunaata kitaata avannaani pingaaruteqarlunartuuvoq. Silap allanngoriartornera qimussertartut ikilinerannik kinguneqarpoq, taamaattorli aalisartut piniartullu qimusserlutik ingerlaartuarput taannalu kinaasutsitta ilagilluinnarpaa pijuartissallugu eriagisariaqartoq.

Kommunep isorartunerujussuuta kingunerisaanik kommunemi sumiorpaluuterpassuit naammattugassaatippai. Oqaasinik pisuussuteqarneq taanna sumiorpaluutillu assigiinngiaarneri kommunep siunissami nukittorsarusuppai pijuarnissaannillu suliniuteqarusulluni.

Inuiaqatigiinnut nuuttut immikkut kalaallit oqaasiinik ilinniartinneqarnissaat Qaasuitsup Kommuniata aamma kissaatigaa.

Kulturi oqaasinik akunnattoorfeqarani sunniuttarpoq nunat killeqarfii naalagaaffiillu killingi akimorlugit aamma sunniuteqartarluni. Kulturitta immikkut sammineratigut ikinnguteqalernissaq kulturinillu takornartanik allanik naammattuunissaq angusinnaavarput. Qaasuitsup Kommuniata nunat tamat nutaamik suleqatigilernissaannut kulturip

I Nordvestgrønland sætter vi kulturen højt, og vi er kendt for et stærkt og levende kulturliv med det grønlandske sprog i centrum. Lige fra traditionelt håndarbejde og håndværk fra Qaanaaq til moderne grønlandsk rockmusik på verdens nordligste rockfestival NIPIAA i Aasiaat.

Kultur giver fællesskab og sammenhold. Om det er en fodboldturnering, en rockfestival, et hundeslædevæddeløb eller en kaffe-mik er det aktiviteter, der alle udgør en del af vores fælles levende kultur og identitet.

Qaasuitsup Kommunia sætter kulturen højt og ønsker at være en levende kommune med en mangfoldighed af kultur, kulturelle oplevelser og aktiviteter at byde på.

Qaasuitsup Kommunia har et meget aktivt og levende foreningsliv, vi gerne ser vokse i fremtiden. Der skal være gode faciliteter til foreningerne og forsamlingshusene skal nytænkes og moderniseres. Der skal etableres gode mødesteder. Både de små intime mellem husene og de større offentlige steder og anlæg med plads til sport og udfoldelse.

Slædehundene er en vigtig del af den nordvestgrønlandske kultur. Klimaforandringerne har betydet færre slædehundene, men slædehundene er stadigvæk et levende arbejdsredskab for fiskere og fangere og en del af en vores identitet, som vi skal værne om.

Kommunens enorme geografiske udbredelse betyder, at vi i kommunen har en mangfoldighed af dialekter. Denne rigdom og variation i sproget er et af de områder kommunen ønsker at styrke og bevare i fremtiden.

Qaasuitsup Kommunia ønsker også at integrere tilflyttere bedre i samfundet gennem en særlig indsats for grønlandsk sprogundervisning til nyankomne.

Kultur overskrider sproglige barrierer og går på tværs af landegrænser og nationaliteter. Igennem et øget fokus på vores kultur vil vi få nye muligheder for at etablere venskaber og møde andre fremmede kulturer. Qaasuitsup Kommunia ser kulturen som et vigtigt led i det at udvikle nye internationale samarbejder og åbne sig op mod verden.

atorluarnerusariaqarsoraa nunarsuarmimi periarfissanik
ammaasuusinnaalluarmat.

Kaffisoriartortut | Kaffe-mik

Toqqissisimaneq aamma inuuneq pitsaasoq

Ilinniarnermi inerisaanermilu toqqissisimaneq tunngaviulluinnartarpoq. Qaasuitsup Kommuniata inuuniarnermikkut ilungersunarsiortut immikkut sammivai kommunemilu meeqqat tamarmik toqqissisimanartumik meeraanissaat anguniarlugu killissanik toqqissisimanertunik pilersitsinissani suliniuteqarfigaa aamma illoqarfiup iluani ataatsimoorfissat pitsaasut toqqissisimanartullu pigineqarput.

Qaasuitsup Kommuniani innuttaasut tamarmik toqqissisimasumik inuuneqarnissaat kissaatigaarput.

Taamaattorli ineriartorniaraanni inerikkiartorniaraannilu toqqaammavik pitsaasuusariaqarpoq. Inuit tamarmik inuuniarnermikkut pitsaasunik atugaqarnissartik pisariaqartippaat namminneq inuuniassagunik inerikkiartorlutillu.

Siuligut issittumi pinngortitamut tulluussallaqqissuupput. Silap allanngorarnera siumullu oqaatigineqarsinnaanngitsut unammilligassat nalaattarluarlugit peqqissaarussillutik ilumoorussillutillu piareersartarput ajornartorsiutaasinnaasunillu aniguisarlutik.

Nukiusinnaasut tamaasa allanngoriartornermilu

Tryghed og det gode liv

Tryghed er et fundament for læring og udvikling. Qaasuitsup Kommunia har fokus på socialt udsatte og på at skabe gode og trygge rammer for alle kommunens børn i fremtiden og at der er trygge opholdssteder med kvalitet i byens rum.

I Qaasuitsup Kommunia ønsker vi, at alle borgere skal have gode trygge rammer at udfolde sig i.

Men for at kunne vokse og udvikle sig skal fundamentet være i orden. Alle mennesker har brug for, at en række basale livsvilkår er på plads for at kunne trives og udvikle sig.

Vores forfædre har været gode til at tilpasse sig for at kunne overleve i den barske arktiske natur. Konfronteret med omskifteligt vejr og uforudsigelige udfordringer fandt man alligevel ofte ved omhu, omhyggelig forberedelse og snilde en vej ud af problemerne.

piareersimasarnerit kulturitsinniittut
pinngoqqaarnitsinniillu inuuniarnitsinni piginnaasagut
tamaasa ullutsinni unammilligassarpasuit
anigorniarnerranni atorfissaqartippagut.

Nukissagut aallaavigissavagut ajornartorsiutaasinnaasut
aallaaviginagit. Inuk qitiutillugu periarfissat nukiillu
immikkut sammissavagut, taamaaliornitsigummi
pitsaasumik inerisaaneq allannguinerlu
pilersissinnaavagut.

Inuit ataasiakkaat inooriaasii ataqqiutigalugit inunnut
ataasiakkaanut arlaannik piumasaqassaavugut
piumasaqaateqassallutalu.

Meeqqat inuusuttullu immikkut pingaartissavagut –
taakkuuppummi siunissami inuiaqatigiinni
siuttuulersussat. Meeqqat immikkut inuuniarnermikkut
artorsaateqartarput ingerlaqqillutik inuuniassagunik
immikkut ikiorserneqartariaqarput
tapersersorneqarlutillu. Kinguaariinni kingornuttakkat
nuanningitsut allannguiffigisariaqalerpavut.

Qaasuitsup Kommunia inuit sullinneqarnerini
tamakkiisumik eqqarsartaaseqarluta iliuuseqarnissaq
immikkut sammivarput inuillu ataasiakkaat kisiisa
pinnagit sullissisarluta. Suliniutigut kimeqarluassappata
ajornartorsiut inuillu ataasiakkaat kisiisa piunnaarlugit
inuk ajornartorsiulernerlu sumit pinngorsimanersaq
aamma takusariaqartarparput.

Siusissukkut iliuuseqarneq pingaarnerpaavoq.
Ajornartorsiutit oqimaappallaalinnginneranni
sukkanerpaamik iliuuseqarfigisariaqarpavut.

Naartusut siusissukkut iliuuseqarfiginerisigut
suliffeqarfillu; kommune, ernissusiortut
meeraaqqerisullu, akimorlugit suliniuteqarnikkut
Qaasuitsup Kommunia innuttaasunngortut pitsaasumik
inuuneqarnissaannik aqutissiuutissavagut.

Inuit nukingi aningaasallu annaaneqartarput
inuusuttorpassuit susassaartinneqaratik illoqarfimmi
unnuakkut aneertaleraangata. Ajornartorsiut taanna
takusariaqalerparput asannittumik,
aalajangersimasumillu, inuusuttut isumaqarnerusumik
imalinnut ataatsimoorfiusartunut qaaqqullugit.
Taamaaliornikkut namminneq imminnut
akisussaaffiginertik allanillu akissussaaffeqarnertik
ilinniarsinnaalissammasuk.

Meeqqat inuusuttullu taakkununga
attuumasuteqarsinnaasunik suliniarnitsinni siunissami
peqataatissavagut. Taamaalliluta meeqqat inuusuttullu
akornanni suleqataarusussuseq
akisussaaffeqarnerulernerlu taakkununga
tunniussinnaassavarput.

Siuligut issittumi pinngortitamut tulluussallaqqissuupput.
Silap allanngorarnera siumullu

Vi skal bruge al den styrke og
'forandringsparathed', der ligger indgroet i
vores kultur og naturinstinkter,
konstruktivt i forhold til nogle af de mange
udfordringer, vi står overfor i dag.
Vi skal tage udgangspunkt i ressourcer og
ikke i problemer. Med mennesket i
centrum skal vi have fokus på muligheder
og styrker, så vores indsatser er med til at
skabe en positiv udvikling og forandring.

Der skal være respekt for den enkeltes
livssituation, men vi skal samtidig forlange
noget for noget og stille krav til den enkelte.

Vi skal have fokus på børnene og de unge
– de er fremtiden, som vi skal bygge
vores samfund på. Nogle børn er særligt
udsatte og skal have en særlig hjælp og
støtte til at komme videre. Vi skal have
brudt den negative sociale arv.

I det sociale arbejde har Qaasuitsup
Kommunia særligt fokus på helheden og
ikke kun det enkelte individ. Skal vores
indsatser have nogen effekt, bliver vi nødt
til ikke kun udelukkende at se på
problemet og det enkelte individ, men
også den sammenhæng individet og
problemet indgår i.

En tidlig indsats er altafgørende. Vi skal
være gode til hurtigst muligt at afhjælpe
problemerne inden de når at vokse sig for
store.

Gennem en tidlig indsats for de gravide og
et godt tværfagligt samarbejde mellem
kommune, jordmødre og
sundhedsplejersker sikrer vi, at de nye
borgere i Qaasuitsup Kommunia får så god
en start på tilværelsen som det
overhovedet er muligt.

Det er et stort spild af menneskelige og
økonomiske ressourcer, når så mange
unge overlades til sig selv og driver rundt i
byen på må og få om natten. Vi bliver
nødt til at se problemet i øjnene og
kærligt, men bestemt, invitere de unge
ind i mere meningsfulde sammenhænge
og fællesskaber. På den måde kan de lære
at tage ansvar for sig selv og andre.

I fremtiden skal vi invitere børnene og de
unge med til at deltage i processen, når vi
udvikler nye projekter med relevans for
dem. På den måde vil vi på sigt opnå et
langt større engagement og mere
ansvarsfølelse blandt børn og unge.

Vores forfædre har været gode til at
tilpasse sig for at kunne overleve i den
barske arktiske natur. Konfronteret med
omskifteligt vejr og svært forudsigelige

oqaatigineqarsinnaanngitsut unammilligassat nalaattaraluarlugit peqqissaarussillutik ilumoorussillutillu piareersartarput ajornartorsiutaasinnaasunillu aniguisarlutik.

udfordringer fandt man alligevel ofte ved omhu, omhyggelig forberedelse og snilde en vej ud af problemerne.

Utoqqasaat utoqqaallu inuiaqatigiinni pingaaruteqartorujussuupput. Kiserliortinneqassanngillat toqqorneqarlutillu paarlattuanilli naleqarluartumik ilisimasaqarnertik misilittagaqarnertillu peqqutigalugit ataatsimoortuunermi peqataatinneqassapput. Utoqqasaat naleqartutut misigisimatinneqassapput. Utoqqasaat angerlarsimaffimminni najugaqarnissaminnik kissaateqarnerat sapinngisamik anguniarlugu suliniuteqartoqassaaq. Utoqqaat illui inerisarneqassapput pitsaassuseqarluartumik.

De ældre og gamle er en vigtig ressource for samfundet. De skal ikke isoleres og gemmes væk, men i højere grad indgå i fællesskabet med værdifuld viden og erfaringer. De ældre skal behandles med værdighed. Der skal gøres en forebyggende indsats for, at de ældre efter ønske kan blive længst muligt i eget hjem. Alderdomshjemmene skal udvikles og være af høj kvalitet.

Inuunerinneq | Det gode liv

Peqqissuseq aamma pinaveersaartitsineq

Kommunep inerisarneqarnissaani peqqissuuneq pinaveersaartitsinerlu pingaaruteqarlunnartut ilagaat. Ukiuni makkunani pinaveersaartitsinitsigut kingusinner usukkut aaqqiiniarnissaraluarput pisinnaajunnaarsissinnaavarput.

Kalaallit Nunaata kitaata avannaani timimik atuinngippallaarluni peqqinnanngitsumillu inooriaaseqarnerup kingunerisaanik kingunipiluit malunnaateqarluartumik atugaalerput.

Sundhed og forebyggelse

Sundhed og forebyggelse er et vigtigt emne i kommunens fremtidige satsning på en udvikling af kommunen. Ved at forebygge nu undgår vi at skulle reparere senere.

Livsstilelsygdomme som følge af fysisk inaktivitet og usund levevis er for alvor kommet til Nordvestgrønland.

Oqimaappallaarneq imaluunniit pualavallaarneq meeqqat inersimasullu akornanni takussaajartuinnarpoq inuiaqatigiinnullu tamanna ukiut tamaasa akisoorujusuusarluni. Pualavallaarneq inuttut inuunermut nalitoorujussuuvoq; inuunerup sinnerani nappaatinik kinguneqarpoq, soorlu uummatip taqarsuaatigut nappaateqalersitsisimalluni, sukkortunngortitsisimalluni kræftimillu nappaatit assigiinngitsut atugaalersimallutik.

Timip aalatinngippallaarneq aamma pualavallaarneq akiorniarlugit suliaqarfiit suliffeqarfiillu akimorlugit suleqatigiittoqartariaqarpoq; assigiinngitsut suliniaqatigiiffiit peqataa-tinneqartariaqarlutik – kommunep iluani sulisut namminersortunilu sulisut peqataasariaqarput. Kisitsisit tujorminartut allanngortinniassagutsigik kivitseqatigiittariaqarpugut.

Iluatsittumik suliniartoqassappat suleqatigiilluarnissaq tunngaviusariaqarpoq.

Qaasuitsup Kommuniata peqqissuuneq ima paasisarpaa; timikkut, tarnikkut aamma inuttut inuunermi ilorrisimaarneq. Peqqissuulluni inuuneq napparsimalluni peqataanneginnermit allaanerulluinnarpoq.

Peqqissuuneq aamma pitsaasumik inuuneqarnermik imaqarpoq; ataatsimoortunut ilaaneq inuunerullu isumaqassusianik misiginermik imaqarami. Peqqissuuneq kisimi isiginiarneqassanngilaq, inuilli ataasiakkaat kingornussaannut, nukingitut, inooriaasianut, attaveqarfianut inuuniarnermini atugaanut il.il. atuumassuteqartutut isigineqassalluni.

Timip aalatinngippallaarneq aamma pualavallaarneq akiorniarlugit suliaqarfiit suliffeqarfiillu akimorlugit suleqatigiittoqartariaqarpoq; assigiinngitsut suliniaqatigiiffiit peqataatinneqartariaqarlutik – kommunep iluani sulisut namminersortunilu sulisut peqataasariaqarput.

Inooriaatsit ileqqullu meeraanermi siusissukkut tunngavilerneqartarput allanngortinnissaallu ajornakusoortarlutik. Taamaattumik meeqqat taakkulu angajoqqaavi maligassiusartuummata siusissukkut iliuuseqarfigissallugit pingaaruteqarpoq.

Meeqqat inuusuttullu amerlanertigut eqqissisimasumik navianartorsiorsinnaanermut peqqinanngitsullu pillugit isummertariaaseqarput; kingutigisuunissaq, nerisassat, pujortartarneq, imigassartortarneq, naamaartarneq hash-imillu misileraasarneq eqqarsaatigalugit. Meeqqat inuusuttullu isumaannik suliniuteqarnerujussuusariaqarneq taamaattumik pingaaruteqarpoq.

Taamatut suliniarnermi kommuneusimasut misilittagaat atorluartariaqarpavut; inuusuttunik maligassaqaqtitsilluni suliniuteqarneq atortariaqarparput.

Peqqinnarnerusunik nerisaqarneq timimillu aalatitsinerunissaq kommunep meeqqat inersimasullu inunngaannarlutik inooriaaseqarnerannik pualavallaarnerannillu akiuiniarnermini iliuuseqarfigisassai pingaarnerit marluk.

Overvægt eller fedme er et voksende problem både blandt børn og voksne og koster hvert år samfundet dyrt. Fedme har massive menneskelige omkostninger i form af kroniske følgesygdomme som hjertekarsygdomme, sukkersyge og visse former for kræft.

Den forebyggende indsats mod en inaktiv livsstil og kampen mod fedme er en tværfaglig og tværsektoriel opgave, der involverer mange forskellige aktører - både kommunale og private. Der skal løftes i flok, hvis vi vil ændre på de dystre statistikker.

Et godt samarbejde på tværs er simpelthen en forudsætning for at lykkes.

Qaasuitsup Kommunia forstår sundhed som både fysisk, psykisk og socialt velvære. Sundhed er meget mere end fraværet af sygdom.

Sundhed handler også om livskvalitet, at føle fællesskab og mening. Sundhed kan ikke ses isoleret, men må ses i sammenhæng med den enkeltes arv, ressourcer, livsstil, netværk, levevilkår etc.

Den forebyggende indsats mod en inaktiv livsstil og kampen mod fedme er en tværfaglig og tværsektoriel opgave, der involverer mange forskellige aktører – både kommunale og private.

Livsstil og vaner grundlægges tidligt i barndommen og er svære at ændre sidenhen. Det er derfor vigtigt med en tidlig indsats rettet særligt til børnene og deres forældre som rollemodeller.

Børn og unge har en ret afslappet holdning til risiko og har ofte dårlige sundhedsvaner indenfor tandsundhed, kost, rygning, alkohol, snifning og eksperimentering med hash. Det er nødvendigt med en massiv holdningsbearbejdning af børn og unge.

I den proces skal vi gøre god brug af de tidligere kommuners erfaringer med unge som rollemodeller.

Sundere kost og øget fysisk aktivitet er to væsentlige elementer i kommunens strategi mod stillesiddende livsstil og fedme hos børn og voksne.

Vi skal have fokus på maden vi putter i munden og på, hvordan vi får flere af vores lokale råvarer ud i vores kantiner, kiosker og supermarkeder som sunde alternativer til junkfood, chips, slik og sodavand.

Nerisartakkavut suunersut samminerusariaqarparput; najugaqarfitsinni neriniartarfinni, pisiniarfeeqqani pisiniarfissuarnilu pisiassat peqqinnarnerusut nerisassanit qalapallanneqarsinnaasunit, chips-init, mamakujuttunit sodavand-inillu qanoq iliorluni pisiassatut kajungernarnerulersinneqarsinnaanersut eqqartornerusariaqarparput.

Tassunga ilaatillugu innuttaasut suliffeqarfinni, atuarfinni, suliffimminni, salami il.il. timiminnik aalatitsinerusinnaanerannik suliaqarnitsigut saqqumminerusariaqarpugut.

Illoqarfinni annerusuni najugaqarfinnut qanittuni nunaminertat pitsaasumik timimik aalatitsiviusinnaasut pigineqartariaqarput; soorlu pinnguartarfiit sammisaqartitsiviit; pinnguarfiusinnaasut, arsarfiusinnaasut aasakkut skateboard-erfiusinnaasut ukiukkullu kælkerfiusinnaasut sisorarfiusinnaasullu.

Nunaqarfinni pinnguartarfimmi nalunaaquttap akunnerpaaluini pinnguartoqarsinnaavoq timimillu aalatitsiviusinnaalluni. Kommunemi illoqarfinni nunaqarfinnilu umiatsialiviit qimmiliviillu tikikkuminartuussapput pitsaasunillu atugassaqarfiussallutik. Tassami taakku pinngortitaliarnermi aqqutissanut inissiisarfiunertik pingaaruteqaatigimmassuk.

Najugaqarfinni peqatigiiffiit (arpattartoqatigiit, sisorartartoqatigiit, isikkamik arsaattartoqatigiit il.il.) peqqissuunermut pinaveersaartitsinermullu pingaaruteqartorujussuupput.

Innuttaasut kajumissusertik naapertorlugu kommunemi innuttaasunik peqqissuutitsiniarlutik suliniartorpassuit Qaasuitsup Kommuniata tapersorsorusuppai.

Suleqatigiinnerunikkut minnerusunillu aaqqissuussanik pisoqartarneratigut; assersuutigalugu akissarsititsisarnikkut, kommunep innuttaasut peqatigiiffiilluamerlasuut allannguinaqataasut erseqqinnerusumik saqqummersinniarsarerusuppai.

Vi skal samtidig have fokus på at fremme borgernes muligheder for fysisk aktivitet i institutioner, skoler, på arbejdspladser, udendørsarealer etc.

I de større byer skal der være gode rekreative muligheder tæt på boligområder i form af legepladser og aktivitetspladser, hvor man kan lege, spille bold og køre skateboard om sommeren og kælke, skøjte og stå på ski om vinteren.

I byggerne kan en legeplads danne ramme om mange gode timers leg og bevægelse. Der skal være nem tilgængelighed og skabes gode rammer og forhold for fritidsbåde og hundehold i kommunens byer og bygder, idet de er vigtige transportmidler til at kunne komme ud og være aktiv i naturen.

De lokale idrætsforeninger (løbeklubber, skiklubber, fodboldklubber, etc.) spiller en meget vigtig rolle for sundhed og forebyggelse.

Qaasuitsup Kommunia ønsker at støtte op om de mange frivillige borgere, der gør en stor indsats for sundheden i kommunen.

Gennem et øget samarbejde og små events som for eksempel prisuddelinger vil kommunen forsøge at sætte fokus på de mange borgerne og foreningerne, der gør en forskel.

Ilulissani napparsimmavik | Sygehus Ilulissat

Angallanneq

Pitsaasumik eqaatsumillu angallannermi aqutit tunngaviulluinnartarput inuiaqatigiit inerisarneqarnerannut. Pingaartumik mittarfiit qitiusumik inissisimapput, kisianni Ilulissat alliartortinnissaaq aamma nunap ilaani allani mittarfinnik nutaanik pilersitsiortorsinnaaneq eqqarsaatigalugit, Inatsisartut upernaakkut 2016-imi ataatsimiinnerannit aalajangiinissaq utaqqineqarpoq. Kommunip immikkoortumut pilersaarutaa, aqqusinernut angallannermullu tunngasoq suliarineqarluni ingerlanneqarpoq.

Qaasuitsup Kommuniani angallanneq pingaaruteqarluinnartuuvog. Mittarfiit umiarsualiviillu pitsaasut kommunep pilersorneqarnissaanut qularnaatsumik pitsaasumillu tunngaviliisuupput. Kommunep siunissami inerikkiartornissaanut angallanneq pitsanngorsaaffigissallugu aningaasaliinissaq pisariaqarluinnartuussaaq.

Nunat tamat miffigisinnaasaat mittarfik anginerusog kommunemut tamarmut pingaaruteqarluinnartuussaaavoq, makku ilimagineqarmata; takornarissat amerlanerit, inuutissarsiutit nutaat, inuutissarsiutinik inerisaaneq, najugaqartut amerlanerit aamma akileraarutitigut isertitat amerlanerit.

Ilulissani mittarfimmik 2.200 m-iustumik nunat tamalaat akoranni mittarfimmik sanaartortoqassasog inatsisartut ukiakkut 2015-imi ataatsimiinneranni tunngaviumik aalajangiunneqarpoq. Kalaallit Nunaannut takornariartartut amerlanerulernissaat aamma timmisartumik nunap iluani anganernut akit appartinnissaat, mittarfinnik alliliinissamik nutaanillu sanaartornissamik naalakkersuinikkoortumik isumaqatigiisummi anguniagaavoq.

Tunngaviumik aalajangiinnerup ilaatut, Kangaatsiami, Qasigiannguani aamma Qeqertarsuarimi, illoqarfinnut taakkununga timmisartuussisarnerit

Infrastruktur

En god og effektiv infrastruktur er en forudsætning for, at samfundet kan udvikle sig. Især lufthavne spiller en central rolle, men både mht. udbygningen af Ilulissat og eventuel etablering af nye regionale flyvepladser afventer beslutningen på Inatsisartuts forårssamling 2016. Kommunal sektorplan for veje og trafik er under udarbejdelse.

I Qaasuitsup Kommunia spiller infrastrukturen en særlig vigtig rolle. Lufthavne og gode havneanlæg er en forudsætning for den fortsatte vækst og en god og sikker forsyning i kommunen. De nødvendige infrastrukturelle investeringer vi står overfor, er simpelthen en forudsætning for kommunens udvikling i fremtiden.

En større international lufthavn vil have en meget stor betydning for hele kommunen. Både i form af en øget turisme, nye erhvervsmuligheder, øget bosætning og nye skatteindtægter.

På Inatsisartuts efterårssamlingen 2015 er der taget principbeslutning om, at der skal anlægges en international lufthavn i Ilulissat med en landingsbane på 2.200 m. Flere turister til Grønland og billigere rejser internt i Grønland er målet for den politiske aftale om udvidelser og nyanlæg af lufthavne.

Som del af principbeslutningen blev det vedtaget, at Naalakkersuisut skal undersøge muligheden for at der

akoqqoqatigiinnerinik angallannermilu sillimaniarnermik qaffaajumalluni – mittarfinnik ujaraaqqanik qallikkanik – mittarfinnik sanaartorsinnaanermut periarfissat Naalakkersuisunit misissuiffigineqassasut akuersissutigineqarpoq. Mittarfinnik annertusaaneq kommunimi tamarmi illoqarfiit akornanni angalasarnermut sunniuteqassaaq.

Attaveqarnikkut allannguutit pingaartumik mittarfeqarnikkut ilusilersuinerimi angallatinik atornerqartartunik toqqaasarnermik allannguissaaq aammalu angalanermi piffissamik atuisarnerup sivikillineranik aningaasartuutillu annikillinerannik kinguneqartussaalluni.

Mittarfinnik annertusaaneq takornariartitsisarnerup inerisaaffigineranut pitsaasunik tunngavissiissaaq – ilulissani illoqarfinnilu allani. Periarfissat tapersersuiffigiumallugit, Ilulissat mittarfiata allilernerqarnissaanut Naalakkersuisut pilersaarutaat aallaavigalugit, kommuni tamakkerlugu inuussutissarsiutinik inerisaanissamut pilersaarummik suliaqartoqassaaq.

Suliniutit aallartinneqarsimasut arlaqartut, soorlu Kangaia pillugu qitiusoqarfik, Ilimanami suliniut, Eqi-mik annertusaaneq il.il. mittarfiup tallilernerqarneranit taperserneqassapput. Suliniutip Iluissani eqqaanilu allatigut attaveqaataasunik annertusaanissamik pilersitsissaaq. Ilutigisaanillu Ilulissat aamma mittarfiup akornani illoqarfiup allilernerqarsinnaanissaanut periarfissarpasut pilersussaassapput.

Nuugaarsuup aamma Ilulissat mittarfiullu akornanni immikkoortut, mittarfiup allilernissaanut kiisalu Kangerluarsuup eqqaani immikkoortut avannarliit ineriartortinnissaannut tamakkiisuusumik isiginarluni pilersaarusiorneq aallartinneqareerpoq.

Kommunip pilersaarutaanik siunissami nutarterisoqarnissaani kiisalu nunap immikkoortuini, Kangaatsiami, Qasigiannguani aamma Qeqertarsuarmi mittarfinnik inissiinissamut aallarniutaasumik pilersaarusiornermut aamma taakkununga atasuusuni attaveqaatit inerisarneqarnissaannut, tamakkiisuusumik isigaluni pilersaarusiaq taanna aalajangersaanermut ilaassaaq.

Tunisassiagut assigiinngitsut avammut tunisassiarissagutsigik nutaanik umiarsualiviliornermut aningaasaliinissarput pisariaqarluinnartuusassaasaaq.

Umiarsuit takornariartaatit angisuut kommunemut ukiut tamarluinnaasa tikeraartarput takornariarpassuarnut neqeroortutisartakkavut ilimagisaannut pitsaassutsimikkut naleqqutinngillat. Umiarsualiviit nutaat angallannerlu pitsaasoq umiarsuit takornariartaatit aqqutigalugit takornariaqarnermik inerisaanermu pingaaruteqarluinnartuupput.

Illoqarfiit inerisarneqarnissaannik siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu ajornannginnerusunik nassaarniartariaqarpugut, Qaasuitsup Kommuniani angallannermut ullutsinni atukkatsinnut nutaamillu angallanermut aqqutissiuussinitsinni eqaannerusumik tulluarnerusumillu atorluaaniarsinnaaqqulluta. Tamanna kommunip aqqusinernut aamma angallannermut

anlægges regionale lufthavne - med grusbaner - i Kangaatsiaq, Qasigiannguut og Qeqertarsuaq, for at hæve regulariteten og transportsikkerheden til disse tre byer. Udbygningen vil få betydning for samfærdsel mellem byerne i hele kommunen.

Infrastrukturændringer og især ændringer i lufthavnsstrukturen vil ændre transportmiddelvalg og den måde vi rejser på og vil medføre besparelser i rejsetid og udgifter.

Udbygning af lufthavne giver meget gode betingelser for at udvikle turismen – både i Ilulissat og de øvrige byer. For at understøtte mulighederne skal der udarbejdes en erhvervsudviklingsplan for hele kommunen ud fra Naalakkersuisuts planer om udvidelse af Ilulissat lufthavn.

Lufthavnsudvidelsen vil støtte op om flere af de igangværende projekter som Isfjordcenteret, Ilimanaq-projektet, udbygning af Eqi og mange flere. Projektet vil give behov for udbygning af den øvrige infrastruktur i og omkring Ilulissat. Samtidig vil der være et stort udviklingspotentiale for byudvidelse mellem Ilulissat og lufthavnen

Der er allerede igangsat planlægning for en helhedsorienteret udvikling for Nordre næs og de øvrige områder mellem ilulissat og lufthavnen, udvidelsen af lufthavnen, samt områderne nord for ved Bredebugt.

I den kommende revision af kommuneplanen skal der indgå en konkretisering af denne Helhedsplan, samt den indledende planlægning for placering af regionale lufthavne i Kangaatsiaq, Qasigiannguut og Qeqertarsuaq og udbygning af infrastruktur i tilknytning til disse.

Skal vi have en øget eksport af vores forskellige produkter er der helt nødvendigt med investeringer i nye havneanlæg.

Hvert år får kommunen besøg af mange store krydstogtskibe og de faciliteter vi kan tilbyde de mange turister lever ikke op til de standarder og forventninger, de kommer med. Nye havneanlæg og god infrastruktur er vigtige for den fortsatte udvikling af krydstogsturismen.

I fremtiden skal vi være gode til at finde enkle, langsigtede byudviklingsstrategier, der sikrer en effektiv og rationel udnyttelse af både ny og eksisterende infrastruktur i Qaasuitsup Kommunia. Det skal sikres gennem udarbejdelse af en

immikkoortumut pilersaarutaanik suliaqarneq
aaqutigalugu qularnaarneqassaaq, suliniuteqarnerup
ataqatigiissaarneqarneranut tapertaassalluni.

Kommunip iluani najugaqarfinni arlalinni, soorlu
assersuutigalugu Uummannami, malinnut assiaqutit
Uummannarmiut umiatsiaararsortuisa atugaannik
pitsanngortitsingaatsiarsinnaapput. Najugaqarfinni
pisariaqartitat aallaavigalugit aaqqiissutinik
taamaattunik nassaartarnissat
eqqarsaatersuutigineqartariaqarput.

Imikup aqqutai, imermik pilersuineq aamma aqquserngit
akisoorujussuupput taakkulu
ikkussuunneqareeraangamik piiarneqarneri suli
akisunerusarput. Illoqarfitta nunaqarfittalu pitsaasumik
angallannikkut pilersaarusiortiginerisigut akikitsumik
pitsaasumillu qulakkeerinnissinnaavugut.

Illoqarfigut nunaqarfigullu ima
pilersaarusiortiginisnaavagut ulluinnarni ornitassatut
kajungernartutut ajornanngitsumillu
angallafigiuminartunngortissinnaallugit. Taamaattumik
aqquserngit aqqusineeqqallu (meeqqanut) pitsaasut
atuarfimmiit atuarfimmut ingerlasut
sanaartorneqartariaqarput meeqqat taamaalillutik
namminneq atuariatortullu soraaraangamik
ingerlaarfissaqarsinnaaniassammata.

Ineqarfiit eqqaanni imaluunniit qanittuini asiariartarfiit
pitsaasut – pinnguartarfeqarfiit, sisorartarfiit,
issiaartarfiit – innuttaasut sunngiffiminni timiminnik
aalatitsinissaannut qulakkeerinnissaminnut
pingaaruteqarput.

Illoqarfinni nunaqarfinnilu avatangiisit
ilusilersorneqarneranni tikikkuminartunik
avatangiiseqartitsinissaaq eqqarsaatigineqassaaq.

Innarluutillit, utoqqasaat il.il. pitsaanerusunik
atugaqartariaqarput illoqarfimmilu angalaarnissaminnut
periarfissaqartariaqarlutik. Utoqqasaanut
inissialiormi, ilinniartunut inissialiormi il.il. taakku
tikikkuminartuunissaat sanaartugassat
aallartinninnerini eqqarsaatigineqarsinnaassaaq.

Kommunep illuutai, kommunep allaffii, atuarmiit,
katersortarfiit il.il. innarluutilinnit utoqqarnillu
tikikkuminartuunissaat piumasaqaatagaluttuinnarpoq
soorunami aamma taanna
naammassinartussaassavarput. Kommune taamaalilluni
siuttunngorluni maligassiuisunngorsinnaalluarpoq.

Qaasuitsup Kommuniani imminut illersorsinnaallunilu
nammassinnaasumillu eqqakkanik suliaqarneq immikkut
sammineqarpoq. Nutaamik eqqarsarneq siuarsaanerlu
tunngaviulluinnartussaapput kommunep eqqagassanik
suliaqartarnissaata pilersaarusiormerani.

Aaqqiissutissat nassaariniakkavut tassaassapput
siunissaaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu imminnut
nammassinnaasut pissutsinillu atorluannikkut
kommunerujussuurtut nutaanik periarfissanik
ujartuinitinni nassaarisartakkavut.

kommunal sektorplan for veje og trafik,
der kan være med til at koordinere
indsatsen.

Flere steder i kommunen, som f.eks. i
Uumannaq, kan bølgebrydere være med
til markant at forbedre de lokale forhold
for jollefiskere. Sådanne løsninger skal
overvejes generelt de steder, hvor der er
tilsvarende behov.

Kloakering, vandforsyning og veje er
nemlig dyrt og når det først ligger der, er
det endnu dyrere at fjerne igen. God
planlægning skal være med til at sikre den
billigste og bedst mulige infrastruktur i
vores byer og bygder.

Den måde vi indretter vores byer og
bygder på har også betydning for, om vi
er aktive og bevæger os i dagligdagen.
Der skal gode (børne-)sikre veje og stier
til og fra skole så børnene selv kan gå til
og fra skole.

Gode rekreative muligheder tæt på eller i
nærheden af boligområderne –
legepladser, skispor, bænke – er
afgørende for om borgerne er aktive i
fritiden.

Tilgængelighed skal tænkes ind i
udformningen af de fysiske omgivelser i
både byer og bygder.

De handicappede, ældre borgere m.fl. skal
have bedre vilkår og mulighed for at
bevæge sig i byen. I forbindelse med
byggeri af ældreboliger, kollegieboliger etc
– kan der med fordel indtænkes
tilgængelighedshensyn fra starten.

I kommunens bygninger,
kommunekontorer, skoler,
forsamlingshuse m.m. skal øgede krav om
tilgængelighed og hensyn til handicappede
og ældre være en selvfølge. Kommunen
kan på den måde gå forrest og vise et
godt eksempel.

I Qaasuitsup Kommunian er der fokus på
en forsvarlig og bæredygtig
affaldshåndtering. Nytænkning og
innovation bliver vigtige elementer i den
fremtidige handlingsplan for for-svarlig
håndtering af affald i kommunen.

De løsninger, vi finder frem til, skal være
bæredygtige på sigt og udnytte det
forhold, at vi er en storkommune med de
nye muligheder, det nu engang giver os.

I Qaasuitsup Kommunian er der fokus på

Qaasuitsup Kommuniani imminut illersorsinnaallunilu nammassinnaasumik eqqakkanik suliaqarneq immikkut sammineqarpoq. Nutaamik eqqarsarneq siuarsaanerlu tunngavigalugit kommunep eqqagassanik suliaqarnera pilersaarusiorneqassaaq.

Silap allanngoriartornerata kingunerisaanik kommune nutaanik unammilligassaqaalerpoq. Nuna qeriuaannartoq aakkiartulerpat aqquuserngit ajorsiartulerput ajornartorsiortitsingaalersumik. Qaasuitsup Kommunianunani tamalaani nuna qeriuaannartoq pillugu misissuinermi peqataavoq nunallu qeriuaannartup nalaani aqquuserngit angallanerullu nutaamik aaqqiiffigineqarnissaanut aamma ilaalluni.

Kommune inerisaanerni taamatut ittuni siunissami suleqataarusuppoq, kommunemimi ajornartorsiutaalersinnaasut aaqqiiffigineqarnissaannut tamakku iluaqusersuutaasinnaaniassammata. Ilisimasat nutaat misissuinerillu ataavartumik aaqqiissuteqarnermik kinguneqarsinnaalluarpot.

en forsvarlig og bæredygtig affaldshåndtering. Nytænkning og innovation bliver vigtige elementer i den fremtidige handlingsplan for forsvarlig håndtering af affald i kommunen.

Klimaforandringerne giver os en række nye udfordringer i kommunen. Særligt vores veje er sårbare for en vigende permafrost og skaber mange problemer. Qaasuitsup Kommunia deltager i et internationalt forskningsprojekt med fokus på permafrost og nye løsninger i forhold til veje og infrastruktur i områder med permafrost.

Kommunen vil i fremtiden arbejde aktivt på at udvikle sådanne samarbejder om udviklingsprojekter, der kan være med til at løse de problemstillinger kommunen står i. Ny viden og forskning er en forudsætning for holdbare løsninger.

Mittarfimmi ilaasunut uninngaartarfik | Ankomsthal i lufthavn

Sila, avatangiisit aamma pinngortitaq

Imminut napatissinnaasumik silaannaallu allanngoriartornera avatangiisitsinnut pinngortitamullu pingaarutai kommunemit immikkut sammineqarnerulerput. Nunarsuup allanngoriartornerani silap allannguutaanut pilersaarusiornissaq atorfissaqartinneqarpoq, erngup kuugunneqartup aamma immap qaffakkiartorneranit pilersinneqartunut. Aamma illugisatta akornanni aamma illoqarfiit avataanni nunami nunaminertat atorineqartarnerat isiginiarneqartariaqarpoq.

Klima, miljø og natur

Kommunen har et øget fokus på bæredygtighed og klimaforandringenes betydning for vores miljø og natur. Med de globale forandringer er der brug for at planlægge for klimaforandringer, både afledning af vand og havvandsstigninger. Der er også fokus på anvendelsen af arealerne mellem vores huse og landskabet uden for byerne.

Sila malunnartuinnartumik ukiuni makkunani allanngorarpog. Silap allanngorarnerrata kingunerisaanik siallernerusalarpog/nittaannerusalarpog, anorlerajunnerulerluni, ississiat atorlugu nillissutisimik agguqaatigiisillugu uuttortaanerit naapertorlugit kiannerulerpog aamma sivikinnerusumik ukiuusalerluni.

Silap allanngorarnera qanorpiag kinguneqassanersoq qularnaatsumik massakkorpiag oqassalluni nalorninartorujussuuvog: kommunemut siunissag qaninnerusoq ungasinnerusorlu eqqarsaatigalugit iluaqutissat ajoqutissallu suunersut ilisimaneqanngimmata.

Siulitta silap allanngorarnera aamma misigisarpaat naleqqussarfigisarlugulu. Qaasuitsup Kommunia allanngorarnernut tulluussarnissaa pingaartuuvog.

Qaasuitsup Kommunia ilisimasaqarluarusupog aamma silap allanngorarnerrata kingunerisinnaasaanut periarfissat nutaat unammillernartussallu naleqqussarfiginissaannut piareersimarussalluni. Inuit gassinik aniatitsinerulerni silap allanngorarnernut peqqutaagataalluinnarput. Taamaattumik CO₂-mik aniatitsineq killilersimaartariaqarparput. Tassunga atatillugu Qaasuitsup Kommunia oqartussatut siuttoorusupog.

Nutaamik sanaartukkat avatangiisinut ajoqutaannginnissat piumasaraarput. Sapinngisamik nukissianik pilersuinitinni avatangiisinut ajoqutaanngitsunik atuissaavugut. Kommunep allaffia avatangiisinut ajoqutaanngitsunik nukissiuutinik pilersorneqarsinnaasunngortinneqassaaq taassumalu kingorna kommunep illuutai sapinngisamik amerlanerpaat aamma taamaaliorneqassallutik.

Innuttaasut asiartarnerinut, aalisartarnerinut, piniartarnerinut, najugaqariaasiinut aamma takornariartitsisarnerinut pinngortitaq pingaarluinnartuuvog. Qaasuitsup Kommuniiani inuiaqatigiit inerisarneqarnissaannik piumasaqarnitsinni inuit inuuniarmikkut atugaasa uumasut naasullu piujuarnissat ataqqilluinnarlugu pissaaq.

Kommunep pinngortitamik suliaqarnerani makku suliarineqartartussapput; pinngortitamik allanngutsaaliuineq, pinngoqqaarnermiit allannguisoqarsimatillugu aaqqissuineq, pinngortitamik nakkutilliineq, nunaminertanik eqqissisimatitaasunik nakkutilliineq, qangarnitsanik allattuineq, pinngortitamik illersuineq, kikkut tamat pinngortitaliarsinnaaneriniq pinngortitamiissinnaaneriniq pitsanngorsaaneq ilisimatitsisarnerlu.

Motorit orsersorneqarnerisa kingorna uuliakunik imaanut eqqaasarneq, asiarfiusimasuni eqqagassat pinngortitamut eqqarneqartarneri, puukullu qimussit aqqutaannut eqqarneqarsimasut naammattuukkajuttarparput.

Periutsimik allannguisoqartariaqarpog. Eqqakkanik

Klimaet ændrer sig mærkbart i disse år. Klimaændringerne medfører ændrede vejrforhold i retning af kraftigere nedbør, mere blæst, højere gennemsnitstemperaturer og kortere vintersæson.

På nuværende tidspunkt er der betydelig usikkerhed med hensyn til at forudse konsekvenserne af klimaændringerne: Hvilke fordele og ulemper vil kommunen få på kort og langt sigt.

Vores forfædre har også oplevet og tilpasset sig ændringer i klimaet. Det afgørende er, at Qaasuitsup Kommunia skal være på forkant med forandringerne.

Qaasuitsup Kommunia skal være velinformeret og klar til at tilpasse sig de nye muligheder og udfordringer, som klimaændringerne skaber. En væsentlig årsag til at klimaet ændrer sig er menneskets udledning af drivhusgasser. Derfor skal vi begrænse udledningen af CO₂. I den forbindelse vil Qaasuitsup Kommunia som lokal myndighed gå forrest.

Vi stiller krav om, at alt nybyggeri skal være miljømæssigt bæredygtigt. Vores energisektor skal såvidt mulig være baseret på miljøvenlige energikilder. Der skal laves en energioptimering af rådhuset og herefter af så mange af de kommunale bygninger som muligt.

Naturområderne udgør et væsentligt grundlag for befolkningens rekreative muligheder, fiskeri og fangst, bosætning og turisme. I Qaasuitsup Kommunia stiller vi krav om, at samfundsudviklingen skal ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.

Kommunens opgaver inden for naturforvaltning omfatter naturpleje, naturgenopretning, naturovervågning, tilsyn med fredede arealer, fortidsminder og beskyttede naturområder, forbedring af offentlighedens adgangs- og opholdsmuligheder i naturen og formidling.

I praksis oplever vi, at oliedunke bliver smidt i havet efter påfyldning af motoren, at affald bliver efterladt i naturen, hvor der har været holdt lejr, og gammel emballage bliver smidt i slædesporet.

Der skal en holdningsændring til. Vi må

pinngortitamut eqqaasernerput unitsissallugu
sungiuttariaqarparput pitsaanerusunillu ileqqoqalerluta

Avatangiisit pillugit iliuusissatut pilersaarut ukiuni
tullerni suliarineqartussaavoq, taassuma pinngortitap
ajorseriannginnissaa inuuniarnermilu atukkat
ajorseriannginnissaat, massakut ukiunilu aggersuni,
qulakkeertussaavaa.

Eqqakkat immikkut sammineqassapput. Sutigit
tamatigit eqqakkat pillugit eqqartuisoqartariaqarpoq;
eqqakkanik suliaqartariaaseq, akuutissat atortullu suut
inginneqartarnersut qanorlu suliarineqarsinnaanersut
paasiniaasoqartariaqarpoq nukiit
sumiginnartineqartartut killilersimaarniarlugit –
nukissiornermut iluaqutissanngortitsisoqarsinnaanersog
atoqqiisoqarsinnaanersorlu anguniarlugu.

Aatsitassanik pinngortitamilu pigisanik allanik
atorluaaneq sutigit tamatigit
illersuisoqarsinnaasunngorlugu imminullu
akilersinnaasunngorlugu anguniagaqartoqassaaq.
Eqqakkanut tunngasut tamarmik misissorneqarnissaat
ilisimalerneqarnissaallu qulakkiissavarput.

Qaasuitsup Kommuniani akilersinnaanerusumik
inerisaanissaq anguniarsinnaaqqullugu innuttaasut,
suliffeqarfiit kattuffiillu suliniarnermi
peqataatinneqartariaqarput. Tassanilu kommune
najukkami oqartussatut siuttuunissaa
malitassiuussisuunissallu pingaartutut isigaarput.

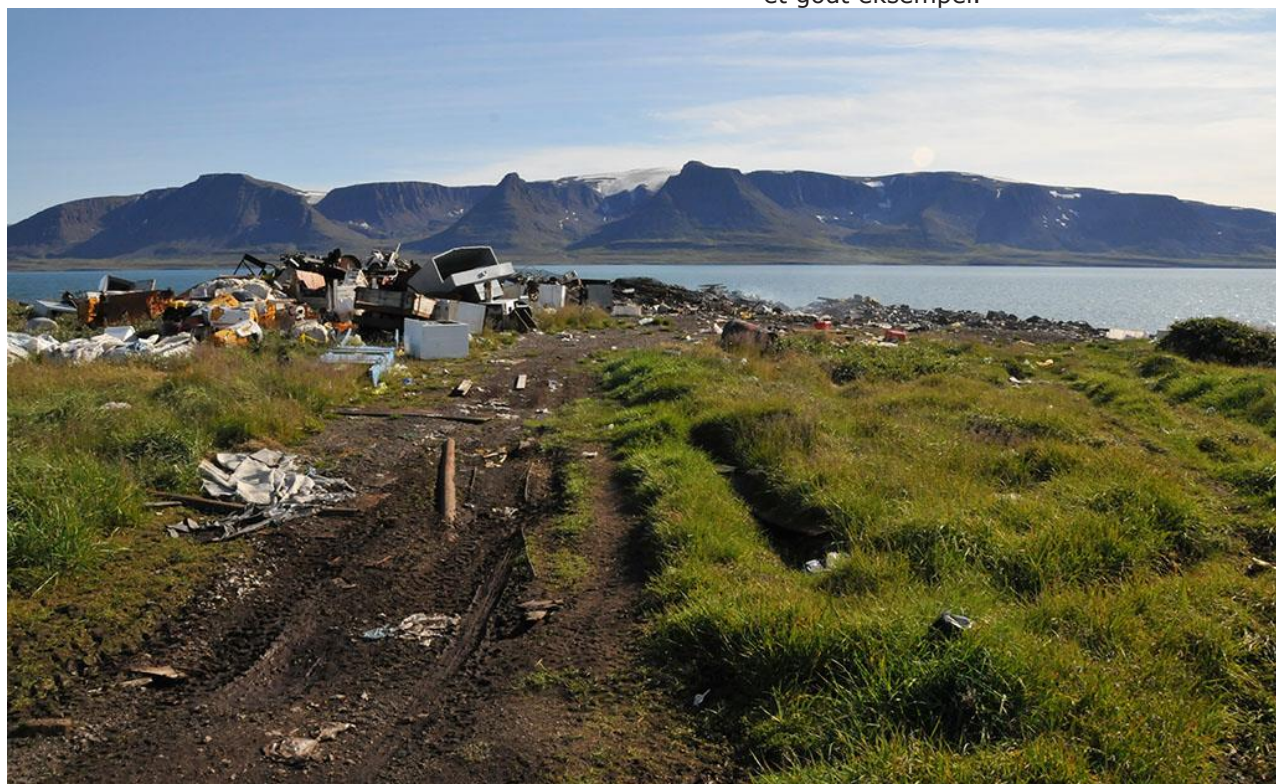
vænne hinanden til, at vi stopper med at
smide affald i naturen og i stedet indføre
bedre vaner.

I de kommende år skal der udarbejdes en
Miljøhandleplan, som skal sikre, at der
ikke tages initiativer, der forringer natur
og levevilkår, hverken nu eller for de
kommende generationer.

Der skal særligt være fokus på affald.
Både i bortskaffelsesfasen, men også i
hele det kredsløb, som stoffer og
materialer gennemløber, med henblik på
at begrænse spild af ressourcer gennem
både ressourceminimering og
genanvendelse.

Udnyttelse af råstoffer og andre naturlige
ressourcer skal ske på et bæredygtigt og
på alle måder forsvarligt og sikkert
grundlag. Vi skal være sikre på, at alle
forhold er undersøgt og belyst.

En forudsætning for at kunne gennemføre
en mere bæredygtig udvikling i
Qaasuitsup Kommunia er en aktiv
inddragelse af borgere, virksomheder og
organisationer i processen. I den
forbindelse er det vigtigt, at kommunen
som lokal myndighed går forrest og viser
et godt eksempel.

Kangerlummi eqqaavissuaq | Dumpen i Kangerluk

Kulturikkut kingornussat piujuartitsinerlu

*Ataatsimoorussamik kulturikkut kingornussatta
kikkuunersugut suminngaaneernersugullu aamma
oqaluttuarisarpaa. Kingulissatsinnut tullernut taanna*

Kulturarv og bevaring

*Vores fælles kulturarv er med til at
fortælle, hvem vi er, og hvor vi kommer
fra. Den skal bevares til næste generation.*

kingornussassanngortissavarput.

Kalaallit Nunaata kitaata avannaani ukiut tusindillit arlallit ingerlanerini inoqarpoq. Kulturikkut kingornussat taakku inuit kulturillu assigiinngitsut illoqarfinni nunanilu ammasuni naammattuugassaasarpur.

Illoqarfinni nunaqarfinnilu kulturikkut kingornussat amerlanertigut illuutini imaluunniit immikkut sanaartukkani takuneqarsinnaasarpur, paarlattuanillu kulturikkut kingornussat nunaminertaniittut inuit najugaqarfikuini assigiinngitsuni kulturinik assigiinngitsunik sunnerneqarsimasut naammattuugassaasarlutik.

Qaasuitsup Kommunua kulturikkut kingornussat pingaartinneqartorujussuupput kommunellu kulturikkut kingornussat itinerusumik paasineqarnissaat ilisimaarineqarnerulernissaallu kissaatigaa, taakku naleqassutsimikkut annaaneqannginnissaat pinaveersimatinniarlugu piujuartinneqarlutik kingulissatsinnut tulluuttunut ingerlateqqinnissaat aamma anguniarlugu. Kulturikkut kingornussat qanganitsernikut imaluunniit sanaartukkat qanganitseritut kisimik oqaluttuurtuuneq ajorput aammali sanaartukkat sanaartoriaatsillu nutaaliaanerisut oqaluttuurtuusarpur; assersuutigalugu piffissami aalajangersimasumi qanoq pisoqarsimaneramik oqaluttuurtuusarpur naleqalertarlutillu.

Nalunaarsuinikkut, paasissutissiisarnikkut paasissutissanillu ingerlatiteqqiisarnikkut Qaasuitsup Kommuniata katersugaasiviit suleqatigerusuppai, taamaalillunilu illutoqqanik aamma illoqarfinni avatangiisinik ullumikkornit soqutiginnerulersitsineq, paasissutissiineq ataatsimoorussamik qanganisat pillugit eqqarsariaqqinneq/ nuannarinneq pilersikkusuppaa.

Illut sanaartukkallu avatangiisai oqaluttuarisaanermik oqaluttuortorpassuit illoqarfiup imaluunniit nunaqarfiup oqaluttuassartaanik immikkuullarissunngortitsisarpur kinaasussaannillu takutitsisarlutik taakkulu inuiaqatigiinni nukittoqutaasutut isigineqarsinnaappur. Takornariarpassuarnut takornariartinneqarsinnaappur aammali innuttaasut illuinnarni inuunerinut ilaatinneqarsinnaallutik.

Uagut nalinginnartut isigisagut piffissami aalajangersimasumi qanoq pisoqarsimaneramik oqaluttuassartaqarlualarsinnaasarpur. Kalaallit Nunaanni GTO-p 50-ikkuni aamma 60-ikkuni illuliai assersuutaallurput. Silap allanngorarnera silaannaallu panernera peqqutaallutik illut taakku amerlanersai aqqissorneqarsinnaappur nutarterneqarlutillu.

Kommunemi illoqarfiit nunaqarfiillu immikkut tamarmik sanaartukkanik imaluunniit sanaartukkat avatangiisiinik oqaluttuassarpassuaqassappur, oqaluttuarisaanermi naleqarlututut isigineqarsinnaasunik immikkuullarissunillu taamaalillutillu kulturikkut kingornussassatut erigiagineqarlutik piujuartinneqartussanik.

Der har været mennesker igennem flere tusinde år i Nordvestgrønland. Kulturarven omhandler disse spor efter menneskers virksomhed og forskellige kulturer, som man finder i byer og det åbne land.

I byerne og bygderne er kulturarven ofte bygninger eller særlige bygningsmiljøer, hvorimod kulturarven i det åbne land oftest er i form af fortidsminder eller kulturlandskaber, fra de forskellige inuitkulturer, der har haft bopladser her.

I Qaasuitsup Kommunua er kulturarven højt prioriteret og kommunen ønsker at skabe en større forståelse og bevidsthed for den fælles kulturarv og sikre, at disse værdier ikke går tabt, men bevares for eftertiden og til den næste generation. Ikke kun kulturarv af ældre dato eller særligt byggeri, men også nyere bygninger eller bygningsmiljøer der fortæller en historie fra f.eks en bestemt periode har værdi.

Gennem registrering, formidling og oplysning ønsker Qaasuitsup kommunua i samarbejde med museerne at være med til at skabe en større interesse, forståelse og omtanke/kærlighed til de fælles fortidsminder, ældre bygninger og bymiljøer end tilfældet er i dag.

De mange historiske bygninger og bygningsmiljøer er med til at give en by eller bygd særpræg og identitet og kan betragtes som en vigtig samfundsmæssig ressource. Både som attraktive turistmål for de mange turister, der hvert år besøger kommunen, men også i forhold til borgernes daglige trivsel.

Det vi nogle gange opfatter som helt almindeligt kan fortælle en vigtig historie fra en særlig periode. De grønlandske GTO typehuse fra 1950'erne og 1960'erne er et godt eksempel på noget sådant. På grund af de særligt gunstige klimatiske forhold og tørre klima vil mange af disse bygninger kunne renoveres og moderniseres for eftertiden.

I hver af kommunens byer eller bygder vil der være talrige eksempler på byggeri eller bygningsmiljøer, der må anses for at være historisk værdifulde og enestående og dermed bevaringsværdig kulturarv.

Det bebyggede miljø er en af de mest håndgribelige manifestationer af lokal historie og rummer fortællinger, der kan være en vigtig nøgle til at styrke lokal identitet og binde borgerne sammen på tværs af interesser.

Sanaartukkat avatangiisaat najukkami oqaluttuassartat oqalualaassartaallu tigussaanerpaasarput najukkani ataasiakkaani kinaassutsimik nukittorsaataasinnaalluatut soqutigisallu assigiinngitsut akimorlugit innuttaasunik kateriffiusinnaasut.

Illut sanaartukkallu avatangiisai oqaluttuarisaanermik oqaluttuortopassuit illoqarfiup imaluunniit nunaqarfiup oqaluttuassartaanik immikkuullarissunngortitsisarput kinaasussaannillu takutitsisarlutik taakkulu inuiaqatigiinni nukittoqqutaasutut isigineqarsinnaapput. Takornariarpassuarnut takornariartinneqarsinnaapput aammali innuttaasut illuinnarni inuunerinut ilaatinneqarsinnaallutik.

Nunarsuarmi amerlanngitsuinnarnik naammattuuisoqartarpoq naalagaaffiit imaluunniit nunap sananeqaatai tunngavigalugit eriagisariaqarlunnartutut nalilerneqartartunik. Ilulissat Kangerluat, Kangia, taakkununga ilaavoq nunarsuarmilu eriagisariaqartut ilaannut toqqarneqarnikuulluni. UNESCO-p nunarsuarmi kingornussarititai nunarsuarmi pinngortitaasarput kulturikkullu kingornussassatut isigineqarlutik immikkuullarissuusut kinguaassanut kingornussassanngortitaasarput eriagineqarlutik. Ilulissat Kangerluat nunarsuarmi kingornussassatut 2004-imi toqqarneqarpoq immikkuullarissuunini nunarsuullu sermiinnaagallarnaniit ineriikkiarnermik oqaluttuuntuunini peqqutigalugu. Ilulissat Kangerluanni itsarnitsanik soqutiginartorujussuarnik nassaartoqareerpoq taakkulu Sermermiuni ukiut 4.400-t ingerlanerini najugaqartoqartarsimaneranik uppersaataapput.

Taakku nalillit ataatsimoorulluta pigisavut siunissami tamatsinnit paarilluarneqarnissaat anguneqassaappat taakku uatsinnt tikinneqarsinnaanissaat taakkulu pillugit ilisimasaqarnerulernissarput pisariaqartipparput. Taamaammat Qaasuitsup Kommuniata kulturikkut kingornussassat – qanganitsat pillugit eqqaamasat, illut aamma illoqarfinni avatangiisit - pillugit ilisimasat inunnit amerlanerusunit ilisimaneqalernissaa pingaartutut isigaa. Kulturikkut kingornussat siunissami tigus saasunngorlugu uummaarissarneqassaaq. Teknologi nutaaliaasoq – sms, nittartagaq, teknologi 3D il.il. – atorlugu tamanna angusinnaavarput.

Utoqqaat pisimasunik oqaluttuassartanillu pingaarutilimmik kulturikkut kingornussat tassungalu attuumassuteqarsinnaasut pillugit ilisimasaqartut aamma peqataatinneqassapput.

I hver af kommunens byer eller bygder vil der være talrige eksempler på byggeri eller bygningsmiljøer, der må anses for at være historisk værdifulde og enestående og dermed bevaringsværdig kulturarv.

Der findes enkelte steder i verden, der vurderes til at have en helt særlig eller enestående bevaringsværdi på tværs af nationale eller geografiske skel. Ilulissat Isfjord, Kangia, er et af disse steder og udpeget som verdensarvsområde. UNESCO's verdensarvskonventionen har til formål at bevare verdens enestående natur- og kulturarv for kommende generationer. Ilulissat Isfjord blev udpeget som verdensarvsområde i 2004, fordi den er et enestående naturfænomen og et eksempel på et stadium i jordens historiske udvikling fra den sidste istid i den kvartære periode. Der er gjort interessante arkæologiske fund ved Isfjorden, der dokumenterer, at den gamle boplads Sermermiut har været beboet igennem 4.400 år.

En forudsætning for at vi i fremtiden alle bliver bedre til at passe på de fælles værdier er, at vi har adgang til og bedre viden om dem. Qaasuitsup Kommunia ser derfor en vigtig opgave i at formidle viden om kulturarven – fortidsminder, bygninger og bymiljøer – til en bredere kreds. Kulturarven skal gøres sanselig og levende i fremtiden. Brug af moderne teknologi – sms, hjemmeside, 3D teknologi etc. - er en af de måder vi vil kunne opnå dette på.

Men også ved at involvere de ældre borgere, der ofte er i besiddelse af vigtig viden om vores fortid og historie vil vi kunne gøre kulturarven levende og vedkommende.

Ilimanami isikkivik | Udsigt over Ilimanaq

Qarasaasiaqarneq, kikkut tamat oqartussaa-qataanerat oqaloqatigiinnerlu

Nunarsuarmi kommunen et annersaatut kommune immikkut illuinnartunik unammilligassarpassuaqarpoq. Ammasuuneq, teknikkikkut nutaalianik atuineq aamma oqaloqatigiinneq atorlugit kommune uummaarissuunissaminik qulakkeerinnittuussaaq, taamaaliornikkummi innuttaasut kikkut tamat oqartussaaqataanerannut ilaasutut misigisimatinneqartussaassapput.

Kommunerujussuatsinni najugaqarfiit imminnut ungasissorujussuunerisa kingunerisaanik innuttaasut tamarmik peqataatinniarneri unammillernartorujussuusarpoq.

Innuttaasut kommunep inerisarneqarnerani naalakkersuinikkullu aalajangeeriaatsit qanimut malinnaaffigisinnaaneriniq misigisimanissaat qanoq iliorluta taama ungasitsigisumi innuttaasut najugaqaraluartut qulakkeerniarsarissavarput? Kommunep suliarisartagai pillugit kikkut tamat oqartussaaqaaffigineqarlutik pitsaasumik sammisanik aalajangersimasunik oqallittoqarfiusoq oqaloqatigiiffiusorlu qanoq qulakkeerniassavarput aamma Qaasuitsup Kommuniata immiut ataqatigiittuuneranik nukittorsaaqataasussaq qanoq qulakkeerniassavarput?

Kommunemi unammillernarsinnaasut ajornartorsiutaasinnaasullu innuttaasunut amerlanerusunut paasissutissiissutigisarnissaat Qaasuitsup Kommuniata kissaatigaa. Taamaallilluni Qaasuitsup Kommunia nutaamik periuseqarluni kommunemi innuttaasut peqataatinneqarnissaannik suliaqartarluni ammasumik piumassuseqartumillu takutissavaa. Innuttaasut tunngaviusumik piginnaatitaaffii pillugit pitsaanerumik paasissutissinneqarneriniit innuttaasut peqataatinneqarnissaannut periutsinik nutaanik misileraanerit suliarineqassapput.

Kommunep suliarisartagai pillugit kikkut tamat oqartussaaqaaffigineqarlutik pitsaasumik sammisanik aalajangersimasunik oqallittoqarfiusoq

IT, demokrati og dialog

Som verdens største kommune har kommunen en række særlige udfordringer. Åbenhed, brug af moderne teknologi og dialog skal sikre en levende kommune, hvor borgerne føler sig som en del af demokratiet.

Vores store kommune med enorme geografiske afstande mellem de beboede områder stiller særlige udfordringer i forhold til inddragelse af borgerne.

Hvordan kan vi sikre at borgerne aktivt tager del i kommunens udvikling og fortsat føler nærhed til den politiske beslutningsproces på trods af de store afstande? Hvordan sikrer vi en levende kommune med et demokratisk overskud og en god, konstruktiv debat og dialog om kommunens virke, der kan være med til at styrke sammenhængskraften i Qaasuitsup kommunia?

Qaasuitsup Kommunia ønsker at blive endnu bedre til at formidle kommunens udfordringer og problemstillinger til en bredere kreds. Qaasuitsup Kommunia skal således være en kommune, der er kendt for sin åbenhed og vilje til at finde nye måder at inddrage kommunens borgere på. Lige fra en bedre oplysning om borgernes fundamentale rettigheder til afprøvning af nye metoder til borgerinddragelse.

Hvordan sikrer vi en levende kommune med et demokratisk overskud og en god, konstruktiv debat og dialog om kommunens virke, der kan være med til at styrke sammenhængskraften i Qaasuitsup Kommunia?

Ved at involvere og turde spørge borgerne tidligt i forbindelse med større projekter

oqaloqatigiiffiusorlu
qanoq qulakkeerniassavarput aamma Qaasuitsup
Kommuniata immiut ataqatigiittuuneranik
nukittorsaaqataasussa qanoq qulakkeerniassavarput?

Pilersaarutit anginerusut aamma aalajangigassat pillugit
innuttaasunik sapiiserluni peqataasitsinikkut
aperisarnikkullu najukkani ataasiakkaani ilisimasat
nalunngisallu siammartinneqartarput taakkulu
peqataanerunissamik akisussaaffimmillu
kinguneqartarlutik.

Innuttaasut kinguaavi oqaloqatigiinnermik
oqallinnermillu sungiusarneqassapput taamaalilluni
meeqqat inuusuttullu kikkut tamat
oqartussaaqataaeranni nalinginnaasumik oqallinnerni
peqataalluarterniassammata.

Teknologimik nutaaliaasumik atuineq periutsinik
atorniakkatsinnut ilaavoq; taassumami atorneratigut
innuttaasut kommunelu imminnut qanilaartutut
isigineqalersisinnaavagut. Kommunep nittartagaa
nutaarluinnaq siunissami ataatsimoorfigissallugu
pingaarteqarlunnarpoq. Taanna aqutugalugu
kommunemi najugaqarfiit avannarlerpaartaaniit
kujallerpaartaanut innuttaasut najugaqaraluarunik
qanimut sullinneqarlutik misigilersitsissaaq.

Kommunemi innuttaasut tamarmik internetimik
atortuanillu bredbånd-imik peqarnissaat
pingaartinneqartorujussuuvoq. Kommunerusuussatinni
assigiinngissutsit kulturikkullu assigiinngiiaarnerup
inissaqartinnissaat kissaatigaarput.
Kommunemi unammilligassarujussuit ilaat tassaavoq
aaqqissusseriaaseq sungiusimasarput allanngorlugu
immikkut piumasaqalernissarput.

Innuttaasut peqataatinneqarnerini, innuttaasunik
attaveqartarnermi kiisalu kommunip allaffissornermik
suliaqarnerani qarasaasiat atornerarnerisa
inerisarneqarnerisa saniatigut illoqarfinni nunaqarfinnilu
illuutit aamma inerisarnissaat
eqqarsaatersuutigineqassapput.

Ingerlatsiviit, immikkoortortat, suliaqarfiit nunallu
isorartunera akimorlugit suliffeqarfiup ataasiussianik
pilarsaarutillu naapertorlugit sullissisarneranik
tunuliaqutaqarluta sulinerput
samminersusariaqarparput. Ataatsimoorluta
inerisaasinnaavugut pilarsaarutinillu nutaanik
toqqartuisinnaalluta, taakkumi
allanngueqataasinnaapput uagullu
aaqqissusseriaaserput apeqqutaalluinnartarpoq suliaq
iluatsissanersaq imaluunniit iluatsinngitsuussanersaq.

Kommunemi suliniutit suliansartakkallu assigiinngitsut
eqikkarneqartarnissaat nalilersortarnissaallu siunissami
pikkoriffiginersariaqarparput. Pilarsaarut nutaaq
tamatigut aallartikkaangatsigu naammassereernerani
nukissaqalaarluta qanoq kinguneqarsimanersaq
ilisimasanik katersilaarsinnaasariaqarparput. Tamatuma
kingunerisaanik pilarsarusiornermi inuit

og beslutninger frigives vigtig lokal viden
og lokal-kendskab, og der udløses en
langt større grad af engagement og
ansvar efterfølgende.

Den næste generation af borgere skal
oplæres i dialog og debat og kunne mestre
diskussionen og deltage aktivt, så det
bliver naturligt for børn og unge at deltage
aktivt i demokratiet.

Brug af moderne teknologi er en af de
måder, hvorpå vi vil søge at skabe en
større nærhed mellem borger og
kommune. Den nye hjemmeside bliver i
fremtiden en vigtig fælles platform, der
kan være med til at binde kommunen
sammen fra nord til syd, fra by til bygd og
komme helt tæt på borgerne uanset hvor
de er.

Internet og bredbånd til alle kommunens
borgere skal prioriteres højt. Vi ønsker, at
der skal være plads til forskellene og den
kulturelle mangfoldighed i vores store
kommune.

Nogle af de store udfordringer kommunen
står overfor stiller særligt krav til, at vi
organiserer os på en anden måde, end vi
plejer.

Ud over udviklingen af de digitale
muligheder for borgerinddragelse,
kommunikation med borgerne samt
kommunens administrative opgaver, skal
der også i alle byer og bygder være fokus
på de fysiske bygninger.

Vi skal have fokus på at arbejde mere
helhedsorienteret og projektbaseret
sammen på tværs af forvaltningerne,
sektorer, faggrænser og geografi.
Sammen skal vi udvikle og udvælge nye
projekter, der kan være med til at gøre en
forskel, og selve måden vi organiserer os
på bliver afgørende for om vi lykkes med
opgaven eller ej.

I fremtiden skal vi også blive bedre til at
systematisk at evaluere og vurdere
kommunens forskellige initiativer og
aktiviteter. Hver gang vi kaster os ud i et
nyt projekt skal vi efterfølgende bruge lidt
energi på at samle op på den pågældende
aktivitet. Dette indebærer, at vi spørger de
forskellige mennesker, der er involveret i
projektet. Hvad gik godt? Hvad kan gøres
bedre?

På den måde kan kommunen blive klogere
fra projekt til projekt og undgå at gentage
de samme fejl om og om igen.

peqataasimasut assigiinngitsut aperisassavagut; qanoq issoraajuk? Suut pitsanngorsarneqarsinnaappat?

Taamaaliornikkut kommune pilersaarusiørnermini ilisimasaqaleriartorsinnaavoq kukkussutigisimasallu uteqiaffiginissaat pinngitsoorsinnaallugu.

Qaasuitsup Kommuniata kissaatigaa kommunitut tikikkuminartuunissi, isikkuminarluni sulerusussuseqarlunilu – nunatta iluanit nunanilu tamalaanit tamatuminnnga ilisimaneqaatiminik. Nutaamik suleqatigiittarnikkut, attaveqaateqarnikkut, ilisimasanik avitseqatigiittarnikkut teknologimillu nutaaliaasumik atuinitigut nunarsuarmi pisunik paasisaqaleriartorsinnaavugut nutaanillu ikinngutitaarnissatsinnut tunngavissiuissinnaalluta aamma siunissami ineriikkiartuutigisinnaasatsinnik pilersitsisinnaalluta.

Qaasuitsup Kommunian ønsker at være kendt som en gæstfri kommune med udsyn og engagement – både nationalt og internationalt. Gennem nye samarbejder, netværk og vidensdeling og ved ny brug af moderne teknologi vil vi orientere os globalt og skabe grobund for nye venskaber og fremtidig udvikling.

Tamat oqartussaaqataanerat assigiinngitsorpasuarunik tunngaveqarpoq | Demokrati har mange sider

Pilersaarusiorneq naammassisaq

Kommunimut pilersaarutaasup 2015-imoortup nalunaarutigineqarnerata kingornatigut pilersaarummut tapiliussanik arlalinnik suliaqartoqarnikuuvoq tamatumalu kingorna pilersaarutit aalajangersimasumik tunngavillit aallartinneqarnikuullutik, tamakkualu kommunimut pilersaarummut tapertaallutik atuupput.

Kommunimut pilersaarummut tapiliussat sumut killiffiisa takussutissartai

Kommunimut pilersaarut aprilimi 2014-imili akuersissutigineqarmat kommunalbestyrelsen kommunimut pilersaarutaasumut tapiliussat arlallit akuersissutiginiikuuai, tamakkualu kommunimut pilersaarutaasup akuersissutigineqarnerata kingornatigut attuuttussanngorlugit imaluunniit suliatut aallartinneqartutut nalunaarutigineqartarnikuupput.

Gennemført planlægning

Siden bekendtgørelsen af Kommuneplan 2015 er der udarbejdet en række tillæg til denne og igangsat arbejde med en række sektorplaner, der skal supplere kommuneplanen.

Statusoversigt for kommuneplantillæg

Siden kommuneplanen blev vedtaget i april 2014 har kommunalbestyrelsen vedtaget en række tillæg til kommuneplanen. Nedenfor ses en oversigt over kommuneplantillæg, der er bekendtgjort som gældende eller igangsat siden vedtagelsen af kommuneplanen.

Najugaqarfik Bosted	Immikkoortor taq Delområde	Pilersaarutaasup aqqa Plannavn	Nr. Nr.	Nalunaarut Bekendtgjort
ILU	1200-C15	Hotel Icefjord	1	14.04.2015
AAP	1603-B02	Atsaalerataa	2	12.05.2015
AAS	1000-C02	Pottersvej/Peter Olsensvej	3	14.04.2015
NUN	0003-L01	Eqi (Illuaraqarfik/Hytteområde)	4	Forventet 2016
UPV	1600-D02	Upernavimmi iliveqarfik Upernavik kirkegård	5	14.04.2015
NIA	1501-B01	Saqqarliit	6	14.04.2015
QST	1502-B01	Aarrusap Kussinersua	7	14.04.2015
UUM	1500-B10	Illuigaq	8	14.04.2015
KLQ	1607-B02	Itserlaa	9	14.04.2015
NUS	1606-B02	Nuukassak	10	14.04.2015
UPK	1601-B02	Innaallagissiorfiup eqqaani inuussutissarsiummik ingerlatsivik Erhvervområde ved værket	11	14.04.2015
ILU	1200-A15	Alanngukasiup	12	17.03.2015
ILU	1200-C02	Perorsaanermut Ilinniarfik Socialpædagogisk Seminarium	13	17.03.2015
ILU	1200-C17	Ilulissat Illoqarfiata qeqqa Ilulissat Bymidte	14	24.06.2015
IGF	0905-C01	Iginniarfiup Atuarfia	16	10.04.2015
NQK	0906-A01	Atuarfiup Kristian Lundblad-ip kujataani najugaqarfik Boligområde syd for Atuarfik Kristian Lundblad	17	10.04.2015
ASS	1000-E10	Timmisartunut eqqussisarfirmut inissisimaffiit Område til hangarer	18	25.06.2015
ILU	1200-C16	Ujaqqeriviup eqqaani qitusoqarfik Centerområde ved Stenbruddet	19	24.06.2015
ILU	1200-D11	Nunaminertaq sukisaarsartarfik Rekreativt område	20	13.04.2015
QEQ	1400-D08	Aqutaasaq	21	25.06.2015
ILQ	1204-E01	Eqqaavissuaq Dumpen	22	25.06.2015
QAAKOM		Qimmilivimmut nunaminertamik atugassiissutigineqartumut malittarisassat	24	Forventet 2016

Retningslinier for arealtildelinger til hundehold

UPV	1600-A06	Mittarfiup kitaani najugaqarfik Bologområde vest for lufthavnen	25	Forventet 2016
IKE	1503-B01	Umiarsualivik Havnen	26	10.11.2015
KLQ	1607-A01	Oqaluffiup avannaani najugaqarfik Bologområde nord for kirken	27	Forventet 2016
SAA	1504-B01	Umiarsualivik Havnen	28	Forventet 2016
QEQ	1707-E03	Tankeqarfik Tankanlægget	29	Forventet 2016
QAAKOM		Angallatinut qaqitanut inissiivik Områder til oplæg af både	30	Forventet 2016

Pilersaarutitut allanut killiffittut takussutissiaq

Kommunimut pilersaarutitut tapiliussat saniatigut kommunimut pilersaarutaasup akuersissutigineqarnerata kingornatigut kommunimut pilersaarummut attuumassutillit arlalilit suliaasanut aalajangersimasunut pilersaarutitut tunngassuteqartut suliaralugit aallartinneqarnikuupput.

Pilersaarutitut tunngassuteqartut qarasaasiakkut tamarmik takuneqarsinnaasunngorlugit suliarineqarnikuupput takussutissiallu kommunimut pilersaarutit, sulianut aalajangersimasunut pilersaarutit kiisalu kommunip malittarisassaatai ileqqoreqqusaliaalu tamatigut nutarterneqartartussaapput. Tamakkua ugguuna takuneqarsinnaapput <http://www.qaasuitsup.plania.gl/>.

Statusoversigt over øvrig planlægning

Ud over kommuneplantillæggene er der siden vedtagelsen af kommuneplanen igangsat en række kommuneplan relaterede tiltag i for af sektorplaner.

Der er oprettet en digital planportal som en samlet indgang til den altid opdaterede kommuneplan, sektorplaner samt kommunale regulativer og vedtægter. Se den på <http://www.qaasuitsup.plania.gl/dk>.

Sumiiffik Lokalitet	Immikkoortorta Delområde	Pilersaarutaasup aqqa Plannavn	Nalunaarut Bekendtgjort
QAAKOM		Silaannarmi sukisaarsaartarfik kiisalu sammisassaqartitsivik pillugu suliamut aalajangersimasumut pilersaarut Sektorplan for rekreative uderum og aktiviteter	Forventet 2016
QAAKOM		Aqqusinernut kiisalu angallanermut tunngassuteqartut pillugit suliamut aalajangersimasumut pilersaarut Sektorplan for veje og færdsel	Forventet 2016
QAAKOM		Nunaannarmi qamutit motorillit angallatigineqartarnerannut ileqqoreqqusaq Vedtægt for motoriseret færdsel i det åbne land	Forventet 2016
QAAKOM		Qimmineqarnermut ileqqoreqqusaq Vedtægt for hundehold	Forventet 2016
QAAKOM		Qitsuuteqarnermut ileqqoreqqusaq Vedtægt for kattehold	Forventet 2016
QAAKOM		Angallatit pillugit malittarisassaq Regulativ for både	Forventet 2016

Oqaaseqaatit, isumassarsiat il.il.

Pilersaaruserioriaaseq sapaatip akunnerini qulit
tusarniutigineqarpoq 22.12.2016-imiit 28.03.2017-imut.

Pilersaaruserioriaaseq pillugu kommunalbestyrelsen
innuttaasut, kattuffiit kiisalu suliffeqarfiit
oqaloqatigerusuppai. Pilersaaruserioriaatsimut
tamatumunnga oqariartuutissaqaruit, uparuagassaqaruit
imaluunniit isummamik tunniussaqaarusukkuut unnga
nassiussinnaavat:

Qaasuitsup Kommunia

Pilersaaruseriornermut immikkoortortaqarfik
Postboks 1023
3952 Ilulissat

Imaluunniit emailimut uunga:
qaasuitsup@qaasuitsup.gl

http://www.qaasuitsup.plania.gl/gl/periusissatut_pilersaarut/periusissatut_pilersaarut.htm iserfigiuk
paasissutissallu atuakkit.

Kommentarer, idéer mv.

Planstrategien er i offentlig høring i ti uger
fra den 22.12.2016 til den 02.03.2017.

Kommunalbestyrelsen vil gerne i dialog
med borgere, organisationer og
virksomheder om strategien. Har du
bemærkninger, kommentarer eller ideer til
denne
planstrategi sendes det til:

Qaasuitsup Kommunia

Planafdelingen
Postboks 1023
3952 Ilulissat

eller via email til
qaasuitsup@qaasuitsup.gl

Gå ind på
<http://www.qaasuitsup.plania.gl/dk/planstrategi/planstrategi.htm> og læs mere.